

Nepriklausoma LIETUVIA

INDEPENDENT LITHUANIA

Authorized as second class mail, Post Office Dept., Ottawa

Už išlaisvinimą Lietuvos!
Už ištikimybę Kanadai!

FOR LIBERATION OF LITHUANIA!
FOR LOYALTY TO CANADA!

Nr. 17 (83) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1948 M. RUGSĖJO (SEPTEMBER) MĖN. 23 D.

PRICE 10c. VIII METAI

TRUMANAS UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

ALT Delegacija pas Prez. Trumana

Lietuvių delegacija rugsėjo 16 d. atsilankė pas prezidentą Trumana. Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija buvo priimta prezidento Trumano. Delegacija susidėjo iš penkių žmonių: ALT prezidento Leonardo Simučio, sekretoriaus Dr. P. Grigaičio, išdininko M. Vaidylos, viceprezidento J. Grigaliaus iš Bostono ir politinės komisijos nario Povilo Dargio iš Pittsburgo.

Delegaciją pristatė prezidentui Joseph Lawrence iš Demokratų Nacionalinio Komiteto Centro. Ponas šimutis tarė įžangos žodį paaiškindamas ALT tikslus ir atsilankymo pas prezidentą tikslą. Tada Dr. Grigaitis įteikė prezidentui Tarybos raštą pabrėždamas du dalykus: kad Jungtinių Valstybių delegatai Paryžiuje privalo raginti Jungtinių Valstybių Generalinę Asamblėją neskirti specialią komisiją ištirti padėčiai Baltijos kraštuose ir kad JAV valdžia pareikštų jog ji nepriims jokių taikos sutarčių Europoje kuri neatstatytų nepriklausomos Lietuvos respublikos ir kitų Pabaltijo valstybių.

Prezidentas Trumanas, atsakydamas į Grigaičio kalbą

pareiškė, kad susitarime dėl taikos turės būti numatytas laisvės grąžinimas kiekvienai pavergtai tautai, kaip Rumunija, Vengrija, Lenkija, Bulgarija ir taip toliau, ir suprantama, kad turės būti atstatytos nepriklausomos Pabaltijo tautos Lietuva, Latvija ir Estija. Jungtinės Valstybės dirba, kad būtų pasiektas toks taikos klausimų išsprendimas ir nesiliaus dėjusios pastangas, kad to būtų pasiekta taikingu keliu.

Delegacija padėkojo prezidentui už jo rūpinimąsi išvengtųjų asmenų reikalais. Po to prezidentas Trumanas nufotografavo su lietuvių delegacija. Audiencija tęsėsi 20 minučių.

Dieną prieš tai ALT vykdė komisijos komitetas turėjo pasikalbėjimą su Demokratų Nacionalinio Komiteto pirmininku senatorium McGrath ir jo pagalbininku Joseph Lawrence. Senatorius McGrath išleido pareiškimą apie Lietuvą stipriai pasisakydamas už nepriklausomos Lietuvos atstatymą.

Jo pareiškimas taip pat, kaip ir ALT memorandumo prezidentui tekstas buvo išdėstyti spaudos atstovams.

BERLYNO KLAUSIMAS I JUNGTINIŲ TAUTŲ PLENUMĄ

PARYŽIUS. Maskvos pasitarimams nedavus jokių rezultatų Berlyno blokadei išspręsti, Vakarų sąjungininkai nutarė tą klausimą įnešti į Jungtinių Tautų pilnatinės posėdį. Rugsėjo 17 d. į Paryžių atvyko Amerikos užsienių reikalų ministras George C. Marshall ir Britanijos užsienių reikalų ministras Ernest Bevin. Spėjama, kad jau vien to klausimo įnešimas sukels daug ginčų.

Komunistų partijos organas "Pravda" apkaltino Jungt. Tautų generalinį sekretorių Trygve Lie esant "nuolankiu Anglų-Amerikonų bloko įrankiu".

USA ir britų kariuomenės daliniai Vokietijoje pravedė manevrus, kurie parodė, kad Vokietijoje esą USA daliniai yra nepajėgūs atsilaukyti prieš agresorių iš Rytų ir būtų nušluoti per porą dienų.

NAUJAS UŽSIENIŲ REI. KALŲ MINISTERIS

L. B. Pearson, buvęs Kanados ambasadorius Amerikos Jungtinėse Valstybėse, pakviestas Užsienių Reikalų Ministru. Jis perėmė pareigas iš Louis St. Laurent, dabar tapusiu Ministru Pirmininku. L. B. Pearson savo diplomatinę karjerą pradėjo 1928 m.

Deja, seka kitų tautų pasirodymo labai ribotas laikas, ir programos vadovas tik maloniai atsiprašo, negalėdamas leisti kartojimo.

Lietuvių vyrų choras ir tautinių šokių grupė tik vieninteliai iš visų parodoje dalyvavusių gavo padėkos laiškus iš Canadian Bureau for the advancement of Music ir Canadian National Exhibition.

Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias!

Dalyvis.

NEĮSILEIDO Į AMERIKĄ

Septyni Kanados darbininkų šiuo lėktuvu atgal į Kanadą. Unionų delegatai, kurie vyko į Tarptautinę Konferenciją Chicagoje, buvo gražinti tuo pačiu lėktuvu atgal į Kanadą kaip komunistai. Paveiksle jie matomi beišlipę iš lėktuvo Malton, Ont. aerodrome.

NUŽUDYTAS BERNADOTTE

JERUZALĖ. Jungtinių Tautų tarpininkas Folke Bernadotte rugsėjo mėn. 17 d. buvo nušautas Jeruzalėje, žydų zonoje, kartu su jį lydėjusiu prancūzų pulkininku Serrot.

Israelio valdžios pranešimu atentatą įvykdė "Stern" grupės žydai, persirengę karių uniforma. Nužudymo priežastis kraštutinių žydų sluoksnių nurodymu esanti, kad "jis dirbęs Britų naudai ir vykdęs jų

įsakymus". Israelio užsienių reikalų ministeris savo notoje Jungt. Tautų gen. sekretoriui Trygve Lie pranešė apie plačiu mastu vedamą kvotą ir suėmimus.

Bernadotte nužudymo klausimas ir ryšium su tuo pasunkėjusi padėtis Palestinoje buvo patiekta Paryžiuje vykstančiai Jungt. Tautų plenumo konferencijai.

100 METŲ SUKAKTIS

KANADOS SAVIVALDOS 100 METŲ SUKAKTIS

Šimet sukanka 100 metų, kaip Kanadai buvo leista turėti savo autonominę vyriausybę. Iki 1848 m. Kanados atskiras provincijas valdė Britų kabineto paskirti gubernatoriai. Po 1834 m. riaušių angliškose ir prancūziškose Kanados dalyje, lordas Durham sutiko, kad pereinamam laikotarpiui būtų sudaryta vyriausybė iš pačių kolonistų ir ji vykdytų įstatymus. Tačiau tik 1848 m. buvo leista sudaryti vyriausybę iš daugumą turinčios partijos parlamente.

Šitai sukačiai paminėti Kanados paštas išleidžia jubi-

liejinį 4 ct. pašto ženklą, kurio kairiajame kampe yra karalienės Viktorijos, pripažinusios autonominės vyriausybės

teisę Kanadai, o dešiniame — dabartinio karaliaus Jurgio VI atvaizdai. Žemiau — Kanados parlamento rūmai Otta-woje.

LIETUVIAI TAUTINĖJE KANADOS PARODOJE TORONTE

Š.m. rugsėjo mėn. 2 d. Kanados Tautinėje parodoje buvo garsusis 40 tautų dainų ir šokių koncertas. Lietuviai dalyvauti šiame koncerte sutikimą gavo vos trimis savaitėmis prieš tai. Tuo laiku dar nebuvo suorganizuoto vyrų choro. Tačiau noras išlaikyti aukštai lietuvių vardą tarpe kitų tautų pažadino Toronte gyvenančius ir dainą mylinčius lietuvius susiburti į vieną ratelį. Chorui vadovauti sutiko p. Narbutas, gerai žinomas daugeliui dar iš Vokietijos, kaip vadovavęs Merbeko chorui ir sukūręs "Tremtinių giesmę". Pasiruošimui beliko dvi savaitės laiko, nors vos trijų minučių generaliniam pasiruošimui. Esant geriems norams ir gerai suprantant lietuvių tautos reikalus, visi aukojo taip trumpą laisvą nuo darbo laiką choro repeticijoms, išsigijo tautinius rūbus, ir visos kliūtys, kurios pasitaikė net iš savo tautiečių, buvo nugalėtos.

Koncerto dieną mūsų vyrų choras dainuoja trijose parodos vietose, sutelkdamas didelį skaičių parodos lankytojų. Kartu dalyvauja ir p. Racevi-

čiaus vadovaujama tautinių šokių grupė, pasipuošusi tautiniais rūbais.

Dainose girdime žygiuojant vyrus ginti savo tėvynę, trumputį skausmo, džiaugsmo ir juokaujantį jaunimą. Čia pat žiūrovus stebina labai gražiai šokami tautiniai šokiai.

Vyrų choro dainos užrašomos plokštelėse ir vakare net tris kartus buvo transliuojamos radio bangomis.

Po šių trijų rajoninių parodoje pasirodymų pagaliau mūsų šokiai išeina į generalinio koncerto "Band Shell" sceną prieš tūkstančius klausytojų. Mūsų programą pradeda tautinių šokių grupė, sukdama "malūną". Gražūs mūsų tautiniai rūbai ir grakščiai išpildomas šokis žavi įvairių tautų publiką, kurioje girdėti malonūs šūkiai lietuvių vardu. Daug juoko sukelia "oželis", o šelmio bernelio viliojamos keturios mergelės galutinai sužavi publiką. Po to skambiai aidai vyrų choro "Gandžia trimitai", deja toli nuo tėvynės.

Tūkstantinė publika sužavėta lietuvių pasirodymo prašo kartoti šokius ir dainas.

TAUTOS FONDAS

Aukščiausias viso pasaulio lietuvių laisvės kovos organas yra Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, trumpai vadinamas VLIK'u. Jis susikūrė dar vokiečių okupacijos metu Kaune, 1944 m., iš visų Lietuvoje veikusių partijų ir laisvės kovos organizacijų atstovų. Bolševikams užplūstant Lietuvą antru kartu, VLIK'as savo veiklą perkėlė į Vokietiją, kadangi tarptautinėje plotmėje vesti laisvės kovą per "geležinę uždangą" iš Lietuvos būtų buvę visai neįmanoma.

VLIK'as sėkmingai po savo vadovybe sujungė visų dar išlikusių Lietuvos pasiuntinybių, pasaulio lietuvių organizacijų ir tremtinių darbą. Jis pasiuntė savo delegacijas į visas Jungtinių Tautų Konferencijas, svarbesnius tarptautinius suvažiavimus, ruošė memorandumus ir t.t. VLIK'o rūpesčiu paruošta daug propagandinės medžiagos anglų kalba Lietuvos bylai ginti. VLIK'as ir dabar budi Lietuvos reikalų sargyboje, pastodamas kelią rusų bandymams įteisinti savo okupaciją Pabaltėje.

Visiems tiems pirmaeilės svarbos darbams reikalinga nemaža lėšų. Ligi šiol jas teikė daugiausia Jungt. Amerikos Valstybių lietuviai ir tremtiniai Vokietijoje. Visos lėšos buvo koncentruojamos Tautos Fond e. Po valiutos reformos ir nuolatinės darbingų žmonių emigracijos, tremtinių piniginis pajėgumas labai susilpnėjo. Iš antros pusės, Amerikos lietuviai jau kelinti metai gausiai savo aukomis remia tremtinius ir visą laisvės kovą, todėl jau laikas jiems į pagalbą ateiti ir kitų kraštų lietuviams.

Nors Kanados Lietuvių Taryba vienintelė nepartinė visų Kanados lietuvių organizacija, tebėra organizacinėje studijoje, nors lėšų trūksta spaudai, emigraciniams reikalams, nors patys tremtiniai tebėra neturtingi, tačiau laisvės kovos remimo reikalas stovi pirmoj vietoj.

Kova už Laisvą Lietuvą buvo tas akstinas, kuris mus priverė apleisti tėvynę ir pasiekti šį užjūrį, kad pilnu balsu galėtume skelbti pasauliui lietuvių tautos skriaudą. Lėšų sudarymas tai kovai vadovaujantiems organams yra ne mažesnės svarbos reikalas. Užtat visi lietuviai, seni ir jauni, atvykę dabar ar prieš daugelį metų, remkime tą kovą aukodami Tautos Fondui.

Kanadoje ši parama Tautos Fondui pradeda dar tik organizuoti. Paskutiniame K.L.C.T. posėdyje buvo vieningai nutarta pradėti vają Tautos Fondui. Visi skyriai ir pavieniai susipratę lietuviai kviečiami paremti tą šventą reikalą.

Pirmąjį Tautos Fondo vają pavesta organizuoti p. M. Arlauskaitėi ir p. L. Girinini. Instrukeijos tuo reikalu bus pasiųstos vėliau.

Visas surinktas Tautos Fondui lėšas siųsti: p. M. Arlauskaitė, 6642 Third Ave., Rosemount, Montreal, Que. Tuo pat adresu kreiptis ir kitais Tautos Fondo vajaus reikalais.

Reikia tikėtis, kad Kanados lietuviai tinkamai įvertins šias K.L.C.T. pastangas ir gyvai atsilieps savo gausiomis aukomis paremdami Tautos Fondą, o tuo pačiu ir Lietuvos išlaisvinimo kovą.

Pr. R.

AKTAS

Kanados Lietuvių Centro Taryba, Montrealo lietuvių Tautos šventės minėjime, š.m. rugsėjo mėn. 11 dieną, paskelbė šį aktą:

Dar anuose amžiuose, kada Lietuva buvo apsupta galingų priešų, per šimtmečius lietuvis kovojo už savo krašto laisvę, per šimtmečius kardu jis gynė savo gimtąją žemę.

Šiandien mūsų Tėvynė vėl pavergta ir mes nebegalime kelti ginklo. Tad ši diena tebūna Kanados lietuvių vienybės simboliu. Visi lietuviai, nežiūrint įsitikinimų ir pažiūrų skirtumo, junkimės į glaudų bendradarbiavimą, praplėskime kultūrinę ir meninę veiklą. Suglaustomis eilėmis įžiebime pavergtosios Tėvynės atgimimo ugnį, kuri niekad nebeužgestų, kol bus gyvas bent vienas lietuvis.

Tada, kai mūsų Tėvynė buvo netekusi laisvės, šimtai knygnešių iš svetur gabeno gimtąjį žodį ir skelbė jį palinkusiose bakūžėse. Išaugo tūkstančiai savanorių kovojusių ir žuvusių už Lietuvos laisvę. Ir šiandien tūkstančiai pasilikusių brolių-partizanų budi Tėvynės sargyboje ir aukoja savo gyvybę.

Tai yra kova, kurią ir mes turime testuoti ir laimėti.

Tautietai, kuris pasieki šį kraštą, nežiūrint seniau ar dabar, kiek galėdamas prisidėk prie šios kovos, kad mūsų Tėvynė vėl būtų laisva. Tavo delsimas ir abejojimas ne vieną tavo brolių veda į pražūtį.

Lietuvi, būk pasiruošęs viskam! Laisvės Varpai Tėvynėje dar suskambės!

Kanados Lietuvių Centro Taryba.

Montrealas, 1948.9.8.

PASIRUOŠIMAI KLT ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMUI

Š.m. rugsėjo mėn. 16 d. K.L.C.T. posėdyje apsvaistyti paruošiamieji darbai Kanados Lietuvių Tarybos skyrių atstovų visuotinam suvažiavimui.

Toronto skyriaus paruošti K.L.T. įstatai perduoti svarstyti komisijai, į kurią pakviesti: Dr. St. Daukša, Dr. A. Šidlauskaitė, M. Arlauskaitė, P. Juškevičienė, J. Valatkaitė, A. Gaurys, J. Leknickas, L. Gudas ir L. Girinis. Komisijos priimti įstatai bus peržiūrėti K.L.C.T. posėdyje ir persiųsti K.L.T. skyriams atsiklausti jų nuomonės. Gavus skyrių pastabas įstatai dar kartą bus peržiūrėti ir galutinai paruošti suvažiavimui.

Centro Tarybos posėdy vien-

balsiai buvo atmetas projekto autoriaus pasiūlymas pakeisti Kanados Lietuvių Tarybos vardą į Kanados Lietuvių Sąjungą.

Visuotinam Kanados Lietuvių Tarybos skyrių atstovų suvažiavimui ruošti sudaryta komisija, į kurią pakviesti: Dr. Vl. Šulma, Dr. A. Šidlauskaitė, L. Girinis, P. Juodelis, P. Juškevičienė, J. Vienožinskaitė, E. Lukošienė ir M. Lukošius.

Abiejų komisijų darbe dalyvauja K.L.C.T. pirmininkas J. Juškevičius.

Tiksli suvažiavimo vieta, data ir atstovų rinkimo tvarka bus paskelbta K.L.C.T. priėmus naujojo statuto projektą.

LIETUVAIČIU KONCERTAS

Rugsėjo mėn. 11 d., šeštadienio rytą, linksmos, nors gana neramos, mūsų mergaitės rinkosi autobusų stotį vykti į Jasperį, esantį 1370 pėdų aukštumoje ant gražaus Archambault ežero kranto, kuriame vyko 31 metinis International Association of Public Employment Services United States and Canada suvažiavimas.

Dieną dirbdamos ligoninėse, vienuolynuose ir privačiuose namuose jos tegalėjo repetuoti ir ruoštis tik naktimis, tad nenustabu, kad eilę naktų nedamiojojusios, visos jautėsi kiek pavargusios. Tik-tai įsisąmoninusios, kad vyksta atstovauti Lietuvos menui, jos pakelta nuotaika užėmė vietas patogiam tarp miestinio susisiekimo autobuse. Matant gražias, miškuotais kalnais apylines, jų nuotaika gerėja nors tūla iš jų tebeslėgė prisiminimas rūstaus šeiminiųkės veido, prieš savo norą išleidžiančios ją atostogų net dvi dienas.

Pakeliui trumpas sustojimas St. Agathe mieste ir vėl tolyn. Pagaliau matosi Sunset kalnas ir baltasis "Jasper Vilas" viešbutis, romantiškai atsispindįs tamsiame ežero vandeny.

Ant viešbučio laiptų jas pasitinka p. Parent, suvažiavimo prezidento sekretorius, kuris pakviečia visas į viešbutį ir parodo joms valgomąją ir koncerto sales. Čia jos pirmą kartą pamato atstovus su jų žmonomis, kurios neiškenčia nepastebėjusios, kad savo išvaizda nuo kanadiečių jos nesisiskiria.

Po pietų jos skuba grįžti į joms skirtus kambarius, kad greičiau užbaigus rūbų tvarkymą. Pradeda lynoti, bet mergaitės to nė nepastebi. Po paskubomis suvalgytos, joms specialiai anksčiau paduotos vakarienės, jos pasipuošia tautiniais rūbais ir susirenka "artistų kambaryje". Ten jau laukė "Trubadours de la Gatineau" — 4 populiarius Kanados dainininkai su savo akompanijatorium, kurie važinėja po Kanadą jau apie 25 metus. Jie susidomėję klausosi mūsų kalbos ir klausinėja apie Lietuvą.

Koncertą pradeda "trubadūrai", kurie dainuoja populiarias Kanados medkirčių ir kitas dainas, pačių klausytojų pritarianti. Po to Janina Vienožinskaitė viešai pranešė, kad kreipėsi į p. Trefontain, suvažiavimo prezidentą, dėkodama jam už suteiktą progą parodyti mūsų šalies meną ir primindama susirinkusiems, kad bėgdamos nuo komunizmo ir tikros mirties savo tėvynėje, jos atvyko dirbti į Kanadą, bet kad jos nėra nei profesionalės tarnaitės, nei profesionalės artistės, o norinčios parodyti savo tėvynės liaudies meną. Pirmiausia parodomas gyvasis paveikslas "Mūsų motinėle Lietuva", kuris labai patinka žiūrovams. Po to pašokama "Kepurinė" ir "Kalvelis", kurie sukelia linksmą upą. Šokėjoms besilinsint p. Vienožinskaitė padainuoja "Kur bakužė" ir "Aš bijau pasakyti". Nors šių dainų žodžiai nesuprantami, bet jos nepaprastai patinka. Solistei begrįžtant į "artistų kambarį" vienas kitas klausytojų siūlo pinigų už tų dainų žodžių išvertimą. "Trubadūrai" akompanijatorius, New Yorko konservatorijos studentas, taip labai susižavi tų dainų harmonija, kad prašo leisti jam jas persirašyti. "Je les trouve effant" (jos stebėtinai), kartoja jis.

Beeinant mūsų šokėjoms šokti "Šustą" ir "Suktinį", publika pasitinka jas plojimu. Su kiekvienu šoku publikos nuotaika vis kyla. Vėl skamba solo Vienožinskaitės dainuojamos "Mano sieloj" ir "Duldelė" ir vėl plojimai be galo. Dabar išeina šokti Šimaitienė valsą, kuris patinka net ir kunigams. "Trubadūrai" padainuodami eilę dainelių duoda mūsų šokėjoms atsikvėpti, bet ir užtesia programą taip labai, kad tenka ją trumpinti atsisakant parodyti keletą šokių. Nors atstovai, sėdėdami žemėj prikūrentoj salėje, praktikavo, bet linksmi dairėsi kokią sekantį šokį šoks lietuaitės. "Jūrininku šokis" pavyksta be priekaištų.

Pašokus Šimaitienei jos pačios improvizuotą šokį "Azės mirtis", keletas atstovų pradeda tarpusavy tartis, kaip jai

sudarius geresnes sąlygas šokių menui kultivuoti Kanadoje.

Nors jau pusiaunaktis ir žiūrovai pavargę, bet Vienožinskaitė dar prašoma dainuoti. Jos atliktą anglų kalboje "My hero" ir prancūzų "Sole mio" sukelia visą audrą ovačių. Daugelis atstovų spaudžia jai ranką dėkiodami už gražų atlikimą. Paskui šoka Šimaitienė čigonės šokį.

Programa užbaigiama "Rugučiais", kurie ne tik pasigėrėjimą, bet ir nuostabą sužadina. Plojimais lydimos visos mergaitės išsiričiusios sugieda "Lietuva Tėvynė mūsų" ir visi kaip vienas atstovai pakyla nuo vietų ir išklauso rimtais veidais.

Šokių metu iš daugelio jos išgirsta, kaip labai jų menas patikęs. Į vieną tokį pareiškimą viena lietuvačių gražia prancūzų kalba atsakiusi, kad "mes džiaugiamės gavusios prigą parodyti kaip mes laimingos ir dėkingos mus priėmusiai Kanadai." Į tai ją užkalbinusi atstovė sušukusi: "Mes didžiuojamės turėdamos jus mūsų šaly!" ir ją viešai salėje išbučiuoja.

Miegoti teko mažai. Vienuiliktą valandą visos susirinko viešbučio koplyčioj išklausyti Šv. Mišių. Po mišių skirstantis atstovai vis dar dėkojo už koncertą. Vienas jų nepaprastai malonaus ir gražaus veido, užklauses ar ir gatvėje Lietuvos jos dėvi savo tautinius rūbus ar vaikšto taip apsirengę, jis nuoširdžiai spaudžia su juo kalbėjusiai lietuvaitei ranką, reikšdamas savo nusistebėjimą.

Kadangi pusryčius mergaitės pramiegojo, tai joms jie paduodami atskirai salone, mišias celebravusio kunigo Beaudin draugijoje. Tas kunigas nepaprastai buvo patenkintas jų koncertu ir nuolat bevalgydamas tatau kartojo.

Jom spakilus nuo stalo, viena iš atstovių, pasisakiusi esanti iš Quebeco miesto, kur ji savo žinioje turinti 16 lietuvačių, kurioms ji būtinai žadanti papasakoti apie matytus šokius ir girdėtas dainas. Ji prašo surašyti visų mergaičių pavardes, kad galėtų parodyti jas Quebeco lietuvaitei.

Po sočių pietų mūsų lietuvaite, apsirengusios jūrininkų kostiumais, važiuoja motorlaiviu drauge su vice prezidentė Mrs. A. Brochu, kun. L. Courchesne ir visa eile kitų, pasivažinėti po gražųjį, miškais apaugusiais kalnais apsuptą, slaptą salomą padabintą, Archambault ežerą. Akordeoni pritariamos jos dainuoja ir liūdnas ir linksmas lietuviškas dainas. Pro tarpiais skamba kitame motorlaivio gale susėdusių prancūzų dainos. Pagaliau visi drauge dainuoja populiarias daineles. Ant viešbučio balkono susėdę kongreso dalyviai žavis dainų garsais, toli skrendančiais ežero bangomis. Vykusiai akordeonu pritarusiai lietuvi, motorlaivio vairininko iniciatyva, greitai sumetama keputė (Perkelta į 8 psl.)

KANADOJE IR PASAULYJE

NAUJA DIDŽIULĖ JĖGAINE

ONTARIO Hydroelektros Komisija stato 480.000 HP stiprumo jėgainę. Ją viršys tik Queenstono jėgainė ant Niagaros upės. Ji statoma prie Des Joachims ant Ottawos upės. Pastatyta užtvanka sudarys ežerą 1 mylios platumo ir 60 mylių ilgumo.

RUSAI APSAUDĖ VOKIEČIŲ MITINGĄ

BERLYNAS. Rugsėjo 9 d. Berlyno britų sektoriuje priešais sudegusius Reichstago rūmus vyko didžiulis vokiečių antikomunistinis mitingas, kuriame dalyvavo virš 200.000 asmenų. Laikė jo į britų zoną atvažiavo rusų kareivių ir komunistinių policininkų mašinos. Vokiečiai sukėlė triukšmą ir apmėtė juos akmenimis iš gatvės grindinio. Rusai paleido eilę šūvių (apie 60), kurie užmušė vieną ir sužeidė keliolika vokiečių. Įnirtusi minia nuplėšė sovietų vėliavą nuo Brandenburgo vartų ir ją iškilmingai sudegino.

MIRĖ PAKISTANO IKŪREJAS

M. A. Jinnah, 71 m., mirė širdies liga. Jis daug pasidarbavo Indijos išlaisvinimui ir mahometoniškos krašto dalies (Pakistano) atskyrimui nuo indusiškos (Indijos). Po Indijos padalinimo jis buvo pirmuoju Pakistano generaliniu gubernatoriumi.

KAS GALI VYKTI Į AMERIKĄ

Pagal naują įstatymą, atvyksiantiesiems tremtiniais iš Vokietijos, Austrijos ir Italijos reikės dviejų garantijų: butui ir darbui. Tas garantijas išduoda BALF.

BALF centras yra pagaminęs specialias blankas, kurias reikia užpildyti ir grąžinti BALF centrui.

Pagal naują įstatymą, gali atvykti tik tremtiniai gyvenę Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje pirm 1945 m. gruodžio 22 d.

Kurie jau išvykę į Angliją, Kanadą, Australiją, Pietų Ameriką ar kitas valstybes, tie naujuoju įstatymu negali pasinaudoti, nes šis įstatymas yra specialiai prarastas tremtiniais iš Vokietijos, Austrijos ir Italijos išvežti.

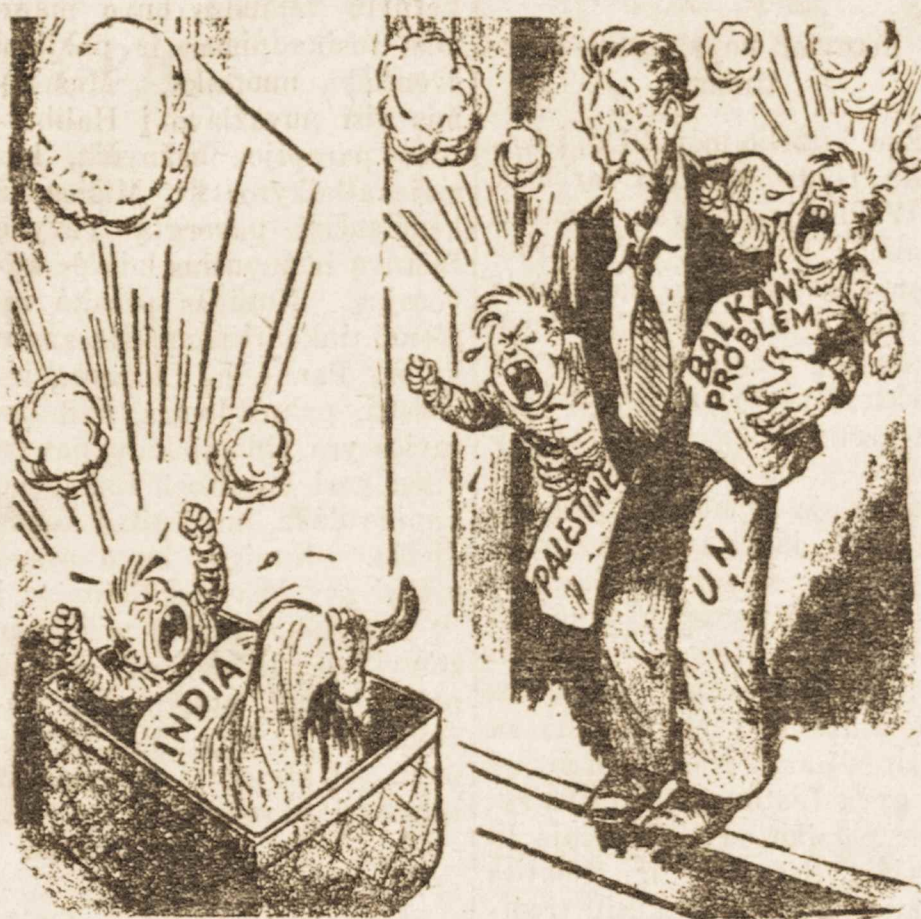
Įstatyme numatyta, kad į Ameriką atvykstančiųjų 40 proc. bus iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Rytinės Lenkijos, už Kurzono linijos.

Atvyksiančiųjų 30 proc. bus ūkininkai ir norį ūkiuose dirbti asmenys. Toliau seka namų ruošos darbininkai, žmonės mokslo įstaigoms, statybininkai ir būtinoms darbams reikalingi asmenys.

Pirmenybė teikiama ir vykstantiems į Ameriką pas gimines iki trečiosios kartos.

Visais imigracijos ir šalpos reikalais prašome kreiptis į UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC., 105 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y.

RŪPESČIŲ GALO NEMATYTI...

“LAISVĖ” ČEKIJOJ

Komunistas teisingumo ministeris pareiškė, kad “liaudies kantrybė baigiasi ir bet kokia opozicija bus be galios, čia naikinama”. Opozicijos centrai esą Sakalų organizacijoje ir dvasiškioje.

BRITAI GINKLUOJASI

LONDONAS. Britų vyriausybė sąsąsėje su kritiška tarptautine padėtimi paskelbė demobilizacijos sulėtinimą ir padvigubinimą lėktuvų statybos. Kareiviai, kurie turėjo būti paleisti, turės dar tris mėnesius ilgiau tarnauti.

Lietuviai Laiveliu I Kanada

Buvau parašęs š.m. rugpjūčio 19 pašto atvirutę iš Cobh-Ireland, kad kartu su kitais vienu žvejybos laivu išvykstame Kanadon. Deja, mūsų kelį pastojė audra, kuri prasiėjo rugp. 20 d. apie 24 val. Mes nuo audros laimingai pasprukome į mažą Airijos uostuką ir 22 val išmetėm inkarą. Taip mes stovime tame uoste iki šiandien. Visą laiką siaučia audros, kurių mes su savo 24 netto tonų laiveliu negalime išlaikyti.

Mūsų laivo motoras gana blogas. Iki Airijos mūsų mechanikai jį taisė tris kartus ir čia du kartus. Mes išvyko-

me iš Švedijos birželio mėn. 6 d. ir su tais visais gedimais praradome daug laiko ir gerąjį orą vykti Kanadon.

Dabar mes esame paprašę Airijos valdžią ir vietinį Raudonąjį Kryžių, kad jie padėtų mums išgauti Kanadon vietas.

Ant šito laivo esame viso 37 asmenys: 7 vaikai, 9 moterys ir 21 vyras. Lietuvos piliečių yra 11 asmenų: 1 mergaitė 14 mt., 3 moterys ir 7 vyrai. Visi kiti yra Latvijos piliečiai. Lietuvių tarpe aš esu seniausias vyras — 42 metų amžiaus.

Balys Blažys.

NAUJI K.L.T. SKYRIAI

ISTEIGTAS K.L.T. SKYRIUS VANCOUVER YJE

Nors dar tik keletui naujųjų lietuvių tolimą Vancouverį pasiekti pasisekė, bet nieko nelaukiant susirūšta su seniau čia gyvenančiais tautiečiais ir š.m. rugpjūčio mėn. 29 d. p.p. J. Klimavičiaus ir E. Smilgio iniciatyva buvo suauktas steigiamasis susirinkimas ir isteigtas K.L.T. skyrius.

Susirinkimą atidarė ir įžanginį žodį tarė p. E. Smilgys, nušviesdamas lietuvių gyvenimą per paskutines okupacijas ir paaiškindamas apie K. L.T.

Susirinkimui pirmininkavo p. E. Smilgys, sekretoriavo p. J. Klimavičius.

Valdybon pusiau slaptu balsavimu išrinkti: pirmininku — p. J. Klimavičius, sekretorium — p. A. Jakštaitė, išdininku — p. J. Urbonas, kandidatais

liko: p. E. Smilgys ir p. Dr. Gailius.

Revizijos komisijon išrinkti: J. Ivanauskas, J. Janėliūnienė ir K. Liūdiekas.

Maloniai tenka pastebėti, kad senieji Kanados lietuviai taip pat gausiai apsilankė. Ypatingai p. J. Urbonas pasiryžo net iš savo vestuvių su jaunąja ponia trumpam išvykti, kad dalyvauti lietuvių susirinkime.

Naujasis skyrius tikisi, kad į Kandas Kaliforniją dar nemažai lietuvių užklys, ypačiai, kad čia uždarbio sąlygos yra geriausios kaip visoje Kanadoje, ir prisidės prie naujojo skyriaus veiklos.

Taip pat nuoširdi padėka tenka p. Smilgiams, kurie dar tik keletą mėnesių tebedami Kanadoje, nusipirko namą ir iš paskutinių sutaupų stengėsi įrengti kambarį, kuriame buvo prarastas susirinkimas.

Vancouverietis.

Trumpos Žinios

Izraelio vyriausybė įvedė savą valiutą Palestinoje, vad. Izraelio svaras, kuris yra lygus sterlingų svarui.

* * *

Čekų ūkininkai, kurie neatliko grūdų prievolės, turi aiškintis teisme ir jiems uždedami prižiūrėtojai.

* * *

29 estai perplaukė mažą (14 mtr.) laiveliu per Atlantą atplaukė į Quebecą. Jiems leista pasilikti Kanadoje.

* * *

Cekų kompartija paruošė planą partijos valymui. Per šį screeningą turės pereiti visi partijos nariai, apie 2 mil.

* * *

Švedijos komunistai neteko 25 proc. rėmėjų nuo Kominformo įsteigimo. Kartu didėja rusų baimė, Stipriausia partija Švedijoje yra socialdemokratai.

* * *

Britų Kolumbijoje rasti uraninio klodai.

* * *

Vengrų R.K. bažnyčia kaltina vyriausybę dėl sabotažo Vengrijos svarbiausios religinės šventės, Šv. Stepono dienos procesijos, kuri daug šimtmečių buvo švenčiama.

* * *

Kinija praveda drastišką pinigų reformą: 3.000.000 kinų dolerių keičiami į naują vienetą “auksinį juaną”.

* * *

Pietų Afrika sustabdo imigraciją. Vyriausybė įves griežtą imigrantų tikrinimą ir nebeduos jokių finansinės paramos išipareigojimų.

* * *

Vengrų kompartija davė tautai išspėjimą, kad slaptoji valstybinė policija yra negailestinga “liaudies priešams”.

* * *

Du vengrai ir du jugoslavai sportininkai po Londono olimpiados atsisakė grįžti namo. Jiems duotas leidimas pasilikti Britanijoje. Penki čekai buvo atsisakę grįžti namo, bet dėl pavojaus jų šeimoms grįžo už “geležinės uždaros”. Dar vienas vengras, kurs atsisakė grįžti — dingo be žinios. Manoma, kad jis buvo pagrobtas ir išvežtas prievarta.

* * *

Britanija studijuoja planus įrengti didelei kariškai bazei Centralinėje ir Rytų Afrikoje — Kenijoje, kuri reikalinga dabartiniais įvykiams Indijoje, Egipte ir Palestinoje besivystant.

* * *

Čekų konsulas Čikagoje atsisakė ir nutarė nebegrįžti į Čekoslovakiją.

* * *

Filipinų komunistų vadas išleido atsisaukimą į filipinų ūkininkus, kad šie remtų SSSR politiką Azijoje.

* * *

Olandų komunistai — parlamento nariai nedalyvavo naujos karalienės vainikavimo iškilnėse.

Graikų partizanų vadas Markos išskrido į Bukareštą. Manoma, kad jis skris į Maskvą aptarti tolimesnę savo veiklą.

* * *

Opozicija Bulgarijoje likviduota. Suimti dar šeši parlamento nariai iš opozicijos partijų ir apkaltinti priešvalstybine veikla. Iš 360 parlamento narių opozicijoje belieka tik 2.

* * *

Vakarų ambasadoriai vėl tariasi Kremliuje su Molotovu.

* * *

Rusų aerodrome prie Berlyno sprogo 15 tonų amunicijos sandėlys. Griežta cenzūra sulauko bet kokias smulkmenas apie įvykį.

* * *

Rusų komendantas Vienoje paslaptinai dingo rugsėjo 1 d. beeidamas iš namų į įstaigą.

* * *

Uraganas praėjo pro Bermundų salas padarydamas daug žalos.

* * *

USA lakūnai praneša, kad sovietų priešlėktuvinė artilerija vėl apšaudė transporto lėktuvus pakeliui į Berlyną.

* * *

Sovietų suplanuotas 400.000 žmonių mitingas — demonstracija tesutaukė vos 75.000. Antikomunistiniam mitinge dalyvavo virš 300.000. Laikė kalbų minia ištirpo iki 15.000. Kalbėtojas, gen. Gordojev, prilygino USA su Hitlerio Vokietija.

* * *

Du sovietų karininkai pagrobė moterį Vienoje ir gabenosi su auto. Ši bandė pabėgti ir išsoko iš mašinos šaukdamas: “Gelbėkite, mane pagrobė”. Pabėgimas nepavyko, nes karininkai vėl ją įtraukė į mašiną is nusivežė.

* * *

Paryžiuje sustreikavo aviacijos fabriku darbininkai. Įvyko susidūrimai su policija. 300 sužeista.

* * *

Per 10 konferencijų Kremliuje tarp Molotovo ir Vakarų ambasadorių nepasiekta jokio susitarimo. USA ruošiasi paskelbti tuo reikalu “baltają knygą”, kurioje paskelbės visus dokumentus, liečiančius šias konferencijas. Jie kaltina SSSR dėl Rytų — Vakarų nesutarimo.

* * *

Kanada numato iki sekąčių metų liepos mėn. išleisti 100.000 emigrantų.

* * *

USA siunčia dar 40 didžiųjų lėktuvų (C 54) į Berlyną.

* * *

Vokiečių apeliacinis teismas išteisino H. Schachtą, buvusį Reichsbanko prezidentą, kurį denacifikacijos kamera buvo nuteisusi aštuoniems metams darbo stovyklos.

LIETUVIAI KANADOJE

VAL D'OR DĖL ŠERŲ

"NEPRIKL. LIETUVOS" PONUI REDAKTORIUI

Maloniai prašome Tamstą artimiausiam "N.L." numerį įdėti šį pranešimą:

"K.L.T. Val d'Or Skyriaus Valdyba, dalinai atitaisydama korespondencijas tilpusias "Naujienose" ir "N.L.", apie pasižadėjusius mūsų skyriaus narius pirkti "N.L." bendrovės šerus, praneša:

Mūsų skyriaus Valdyba pilnai pritardama "N.L." spaustuvės steigimui šerų pagrindais, pravedė tuo reikalu savo narių tarpe vajų. Pas tautiečius, kurie dirba įvairiose mūsų apylinkės kasyklose, buvo renkami pasižadėjimai. Įdėtose minėtuose laikraščiuose korespondencijose, buvo išvardinta, kiek kurios kasyklos lietuviai pasižadėjo pirkti šerų. Jose tarp kitko buvo pabrėžta, kad didžiausia lietuvių grupė, dirbanti Gold Fields, Malartic, 44 žmonės, nepirko nei vieno šero.

Skyriaus Valdyba tuo reikalu paaiškina. Minėtos kasyklos lietuviai, dėl stokos tuo laiku pakankamo ryšio, nebuvo tinkamai tuo reikalu painformuoti. Nuvykus į vietą skyriaus Valdybos keliems nariams ir išsiaiškinus reikalą vispusiškai, šios kasyklos tautiečiai tą gyvybinį mums Kanados lietuviams reikalą pilnai suprato ir tuojau pat 26 asmenys raštiškai pasižadėjo įvairiais terminais iki š.m. spalio 1 d. nupirkti "N. L."

b-vės šerų už \$260. Skyriaus Valdyba labai džiaugiasi tokiu giliu mūsų tautiečių patriotizmu ir visiems, perkančiams šerus, taria nuoširdų, lietuvišką ačiū.

Ta pačia proga mums labai džiugu konstatuoti, kad daugumas mūsų skyriaus narių parodo savo didelę meilę Tėvynei, jos kalbai ir spausdintam žodžiui ne tik žodžiais, bet ir darbais. Mes labai puikiai žinome, kad šiuo metu jų uždirbamas doleris yra labai reikalingas jiems patiems, bet jų tautinis sąmoningumas viršija viską.

Mes kreipiamės dar kartą į visus tuos geros valios tautiečius, kurie dar prie šio svarbaus reikalo savo doleriu nėra prisidėję, artimiausioj ateity vieną kitą šerą nupirkti. Tik nuo mūsų pačių priklauso "N.L.", tautiniai patriotinio mūsų laikraščio, egzistencija ir tolimesnis jo tobulėjimas. Neprileiskime, kad vėl "Liaudies Balsas", kaip anksčiau, triumfuotų, esąs vienintelis Kanados lietuvių laikraštis.

Mes manome, kad pirmas ir svarbiausias, nuo mūsų priklausęs reikalas šiuo metu, yra savo spaudos stiprinimas.

Tad mūsų didžiausias troškimas, lai nelieta nei vieno tautiečio, kuris stovėtų nuo šio reikalo nuošaliai".

K.L.T. Val d'Or Skyriaus Valdyba:

Jonas Didžiokas
Garbės Pirmininkas
St. Bakšys
Pirmininkas

EAGLE LAKE, ONT.

22 lietuviai po siuntinį tremtiniams

Š.m. birželio mėn. 21 d. į Kanadą, Hydro elektros darbams, iš Vokietijos atvyko nemažas skaičius lietuvių. Iš to transporto 22 lietuviai, daugiausia iš Hanau DP stovyklos, buvo paskirti į Eagle Lake Hydro Elektros stovyklą Nr. 2. Čia jie kerta mišką aukštos įtampos elektros linijoms statyti. Stovykloje be lietuvių yra dar latvių ir jugoslavų su kuriais sugyvenimas labai geras. Nors ir toli miškuose gyvendami, nors ir nepratę prie sunkaus fizinio darbo, bet visi geros nuotaikos ir į ateitį žiūri su pasitikėjimu. Kiekvieno širdyje gyva Lietuva. Tarp jų ryšius palaiko su Vokietijoje likusiais lietuviams ir tremties spauda. Atjaunčia likusių tremtinių sunkią būklę ir kiekvienas iš savo prakaitu uždirbtų pajamų jau pasiuntė po kelius siuntinius. Dėkingi Amerikos lietuviams, ypatingai p. Indrelėms, p. Mašiokienei ir p. Petruskui už taip gausų aprūpinimą lietuviška spauda ir knygomis.

Ankštai įvertinamos didelės ir sunkios pareigos, kurių ėmėsi Kanados Lietuvių Centro Taryba organizuodama lietuvių bei leisdama Kanadoje laikraštį "Nepr. Lietuvą", kaip vienintelę priemonę geros valios lietuviams burti.

Visi laiko savo pareigą laikraštį paremti aukomis ir kiekvienas jį jau užsiprenumeravo. Aštuntos rugsėjo, Tautos šventės proga, kiekvienas čia esantis lietuvis pasiuntė į Vo-

kietiją stovyklose vargstantiems lietuviams po siuntinį, viso 22 siuntinius.

Kadangi rugsėjo mėn. 8 d. buvo darbo diena, tai buvo švenčiama rugsėjo 5 d. Visų lietuvių veiduose buvo matomas susikaupimas ir pakilusi šventiška nuotaika. Mašinomis visi nuvažiavo į Haliburtono parapijos bažnyčią, kurioje atlaikytos šv. Mišios už kenčiančią, pavergtą Tėvynę Lietuvą ir žuvusius laisvės kovotojus. Kunigas pasakė tai dienai tinkantį pamokslą anglų kalba. Paminėjo Lietuvą, jos praeitį, pabrėždamas, kad lietuviai yra žinomi kaip pavyzdingi geri katalikai. Bažnyčia, kunigo dėka, buvo pilna kanadiečių. Kunigas buvo asmeniškai atvykęs pas lietuvių į jų stovyklą, esančią miške, ir stovykloje lietuviams suteikė palaiminimą, paliko šv. paveikslėlių ir pažadėjo rugsėjo mėn. vėl atvykti į stovyklą ir atlaikyti pamaldas.

Girdvainis.

TORONTO Sportas

Naujai įsisteigęs sporto klubas "Vytis" energingai imasi darbo. Nuosava tinklinio aikštė "Trinidad" parke kiekvieną vakarą apgulta sporto mėgėjų. Rugsėjo 28 d. įvyko pirmosios rungtynės tarp aukštaičių ir žemaičių. Laimėjo žemaičiai. Rugs. 30 sužaistos draugiškos tinklinio rungtynės tarp antros lietuvių komandos ir ukrainiečių. Laimėjo lietuviai 12-15; 15-11; 15-10. Ukrainiečiai žaidė labai gerai, bet jų komanda buvo nepilnos sudėties.

Išgavus leidimą, greitai laiku bus įrengta ir krepšinio aikštelė. Reikalingiausiems

sporto įrankiams pirkti klubo nariai užsidėjo vieno dolerio mokestį. Šiek tiek pajamų gauta aukomis steigiamajam susirinkime rugs. 8.

Torontiečiai šorto nebuvo pamiršę ir anksčiau. Pavieniai sportininkai dar žiemos metu įsiregistravo į YMCA. Lengvatletas Alg. Kernius turėjo progos dalyvauti jau ne vienoje varžybose, kur pasiekė gražių laimėjimų. Paskutinėje išvykoje už Toronto YMCA į JAV Buffalo šokime į aukštį laimėjo antrą vietą. P.

PERKA ŠERUS

K.L.T.C. Už \$500

Kanados Lietuvių Centro Taryba, ryšium su "Nepr. Lietuvos" spaustuvės organizavimo pagreitinimu, savo posėdyje nutarė nupirkti šerų už \$500, tai yra už visą sumą kokią gali pirkti vienas asmuo.

Vasaros metu K.L.T. Toronto skyrius taip pat pirkė šerų už \$100. Pageidautina, kad šiais pavyzdžiais pasektų ir kiti K.L.T. skyriai.

VAL D'OR ŠERŲ UŽ \$370

Be "Nepr. Lietuvos" Nr. 15 paskelbto Val d'Or skyriaus narių nupirktų šerų už \$150, dabar vėl gauti \$370, už 37 šerus, kuriuos nupirko šie skyriaus nariai:

Po du šerų pirkė (\$20): Vyšniauskos Liūdas, Kondrotas Petras, Pulkauninkas Algirdas, Lukošius Petras, Dalius Stasys-Julius, Adomonis Jonas, Rutkevičius Antanas ir Misiųs Juozas.

Po vieną šerą pirkė (\$10): Žemaitis Pranas, Petkevičius Jonas, Kukta Stasys, Martinaitis Juozas, Kiršinas Alfonsas, Grinius Povilas, Markauskas Stasys, Oželis Vytautas, Staškevičius Bronius, Miškinis Antanas, Razanas Petras, Grikenis Bronius, Draudvila Romualdas, Eidukas Petras, Stukas Dionyzas, Kazlauskas Vladas, Stukas Juozas, Jauneika Juozas, Hesas Bronius, Misiųs Bronius ir Kulvinskas Alfonsas.

Tuo būdu Val d'Or skyrius jau nupirko šerų už \$520 ir dar žada greitai laiku nupirkti už \$200.

Visiems šerus pirkusiems tautiečiams nuoširdžiai dėkojame.

"Nepriklausoma Lietuva".

SENIEJI IR NAUJIEJI LIETUVIAI

Nepaslaptis, kad naujai atvykę lietuviai į Kanadą vietinių tautiečių buvo priimti su atviromis širdimis ir ašaromis akyse. Tačiau ne vienas naujai atvykusiam lietuviui teko sutikti ir tokių tautiečių, kurie į juos žiūrėjo kaip į savo tėvynės išdavikus. Ne vienas naujai atvykęs lietuvis buvo užklaustas: "Kodėl jūs atvykote į Kanadą? Kodėl jūs negrįžote į Lietuvą, kuri po karo yra taip priešio nuterota. Jūsų jaunos jėgos šiandien reikalingos Lietuvos atstatymui". Kildavo dskusjos ir ginčai, kurie privedavo prie neaptykantos lietuvių lietuviui, nors kiekvienas mūsų yra valgęs tą pačią juodą lietuvišką duoną, ne vienas yra kovojęs už Lietuvos laisvę 1918-20 m.

Kad išvengus atskirų ginčų ir nesusipratimų, naujai ir seniau atvykę Winnipeg lietuvių, š.m. rugsėjo mėn. 1 d. susaukė bendrą susirinkimą.

Susirinkimą atidarė Lietuvių Klubo ir Pašalpinės Draugijos pirmininkas p. J. Paliūnas, kuris savo įžangos žodyje pažymėjo šio susirinkimo reikšmę ir tikslą lietuvių kolonijai Winnipege. Balsavimo keliu jis ir išrenkamas šio susirinkimo pirmininku. Toliau, pagal dienotvarkę, sekė senųjų

lietuvių emigrantų gyvenimo sąlygų apibudinimas. Čia p. Vidrukas gana aiškiai apibūdino sunkias įsikūrimo sąlygas senųjų lietuvių, kada jie atvykę į Kanadą, nemokėdami kalbos ir gyvendami krizės metais, prekiniais traunkiniais važinėjo iš vienos vietos Kanados vietovės į kitą, miegodami parkuose ar geležinkelio stotyse, išbūdami keletą dienų nevalgę. Tos sunkios gyvenimo sąlygos privedė prie to, kad daugumas jų sutapo su komunistais. Pereidamas prie lietuvių organizacijų Kanadoje —

Winnipege, p. Vidrukas ilgiau sustojo prie Lietuvių Klubo įsteigimo, paminėdamas visų lietuvių įdėtą darbą ir triūsą, pastatant savo klubui namą.

Naujai atvykusiųjų lietuvių vardu žodį tarė p. Dūda, kuris savo kalboje, gal būt, per daug įsigilino į "pono" ir "draugo" žodžių prasmę. Palietęs Nepriklausomybės laikus, Lietuvos valstybės padarytą pažangą, ir 1940 m. bolševikų okupaciją, priminė, kad tui metu pradėtas vartoti kreipimuisi žodis "draugas" kiekvienam tremtinui primena tuos laikus, kada įvairių luomų ir amžiaus lietuviai, nieko nenusikaltę bolševikui — okupantui, buvo vežami užkaltuo-

se vagonuose į Sibirą, Kazachstaną ir kt. SSSR vietas, negaudami nei duonos nei vandens. Bolševikų vienintelis tikslas buvo ir yra išnaikinti lietuvių tautą.

Keista, kad "draugas" Lepečka (Lietuvių Klubo prižiūrėtojas), žinomas Winnipege kaip lietuvių tremtinių priešininkas Nr. 1, šį faktą, vėlesnėse diskusijose viešai užginčijo, pareikšdamas, kad "Jų niekas nevežė ir vežti nemanė", užmiršdamas, kad tremtiniai yra šio fakto gyvi liūdininkai, tuo tarpu "draugas" Lepečka tas žinias paėmė iš mums žinomų spaudos šaltinių.

Visai teisingai p. Dūda į tai pareiškė, kad kiekvieną lietuvių tremtinį žodis "draugas" nukrečia šurpu ir dėl minėtų priežasčių nepriimtinas. Paminėjęs lietuvių gyvenimo sąlygas Vokietijoje ir naujoje, gal būt, laikinoje tėvynėje — Kanadoje, p. Dūda savo kalbą užbaigė šiais žodžiais: "Mūsų visų pareiga ir uždavinys padėti tautiečiams tremtiniais, ir lietuviams likusiems už geležinės uždangos. Būdami Kanadoje mes stengsimės prie to prisidėti, nes tai yra mūsų visų tikslas ir šventa pareiga".

Po šių kalbų išsivystė diskusijos. Iš abiejų "pusių" (senųjų ir naujųjų lietuvių) buvo keliami labai rimti klausimai, ieškota kelio tarpusavio sugyvenimui. Paliestas buvo

tikrai labai opus klausimas — tai mūsų atžalyno, jaunųjų lietuvių, anklijimas lietuviškoje dvasioje. Pasiūlyta įsteigti lietuvių mokyklą ar nors lietuvių kalbos pamokas.

Gale, susirinkusieji vienbalsiai nutarė eiti vienybės keliu, siekiant mūsų tautai geresnės ateities.

Tenka pažymėti, kad šis Winnipeg lietuvių susirinkimas yra pirmas Kanadoje. Reik tikėtis, kad ir kitų Kanados vietovių lietuviai tokiu pačiu keliu išsiaiškina nesusipratimus ir bendromis jėgomis sieks mūsų bendro tikslo — Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo.

Geležinkelietis.

CRANK GRINDING CYLINDER BORING
J. Ambrasas — L. Rugienius
MONTREAL MOTOR REBUILDERS
AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS
MOTORS REBUILT & EXCHANGED
585, Prefontaine St. FRontenac 0879
corner St. Catherine

S. MAZULAITIS Lietuvis siuvejas

Priimu vyrų ir moterų drabužių užsakymus iš savos ir klientų medžiagos. Vėliausios Europos ir Kanados mados. Kaina prieinama.

6820 Monk. Blvd. Ville Emard Montreal,
Telef. TR. 3363, Tramvajus 36.

LITERATŪRA IR KULTŪRINIS GYVENIMAS

Jonas Nevardauskas.

Dabar Tėvynėje

Dabar Tėvynėj medžių lapai gelsta,
Ir sidabrinių voratinklų pilni laukai.
Nuo amžių motinos maldos išmesta,
Juk ten žydėjo laisvė ir žiedai.

Dabar Tėvynėj būna vakarai žvaigždėti,
Gelmėse Nemuno spindi ten dangus.
Ten naktimis sugrįžta mintys pailsėti,
Kadaisi kur arėm, sėjom tuos laukus.

Dabar Tėvynėj sodžiuos žiba žiburėliai,
Tėvynės kloniuos artinas naktis.
Ten pirmos šalnos skina paskutines gėles, —
Pilni darželiai lapų vėl prikris . . .

Dabar Tėvynėj tykiai upės teka,
Ir paukščiai išskrenda į tolimus kraštus.
Rudens naktį pageltę medžiai šneka:
— Gimtojoj žemėj koks ruduo gražus!

Dabar Tėvynėj prie pušelių glaudžias,
Su ginklu partizanas po kovos tylus.
Aplinkui šimtamečiai ažuolai ten snaudžia,
Ir kloniais teka Nemunas sraunus.

Dabar Tėvynėj kryžių daug baltuoja,
Gal ten nėra nei vardo ir nei pavardės.
Gimtosios žemės sūnus jie atstoja,
Per Vėlinės vistiek mergaitės vainikus padės!

Dabar Tėvynės sodžiuos žiba žiburėliai,
Tėvynės kloniuos artinas naktis.
Ten pirmos šalnos skina paskutines gėles,
Pilni darželiai lapų vėl prikris . . .

Montrealas, 1948.

TAU TĖVYNE LIETUVA

Gražu ir didinga būdavo, kai, Nepriklausomoje Lietuvoje rinkdavomės švęsti mūsų Tautos šventės prie Vytauto Didžiojo Muziejaus, kur skambėdavo Laisvės Varpas, užjūrio brolių dovanotas, ir kur lenkdavom galvas prieš Nežinomojo Kareivio Kapą, kurio, deja, šiandien net nebėra. Išdraskė jį mūsų šventos žemės pavergėjai.

Tačiau ir dabar, nors sunkiais erškėčių keliais žengdami, neužmrštame paminėti savo didžiųjų švenčių, kad atsigavinti dvasioje, kad įgauti jėgų ateities kovai dėl Tėvynės laisvės.

Tautos šventės iškilmingas minėjimas Toronte įvyko rugsėjo 11 ir 12 dienomis.

Pirmosios dienos vakare, 8 val., ukrainiečių salėn (Bathurst St. Nr. 404) sausakimšai prisirinko pilnutėlė salė žmonių. Ten buvo išpildyta graži ir reikšminga programa: oficialioji ir meninė dalis. Programai sumaniai konferavo vietos lietuvė p. Indrelienė. Minėjimas buvo pradėtas Tautos Himnu. Po to sekė diena ir momentui pritaikinta kalba, kurią pasakė P. Alšėnas.

Meninė daly gražiai pasirodė p. Verikailio vadovaujamas vyrų oktetas, solistai: p. Marijošius ir p. Rimkus ir p. Racevičiaus paruošta tautinių šakėjų grupė. Šokėjams akordeonavo p. Čekelis, o dainų programos išpildytojams akomponavo p. Verikaitis ir p. Dvarionas.

Baigiant oficialiąją ir meninę dalis, užbaigiamąjį žodį ta-

rė vietos Lietuvių Tarybos pirmininkas p. Norkus. Po to buvo jaukiai pasilinksmita—pasišokta. Šio vakaro programos parengimas buvo itin vykęs. Už tai tenka nuoširdžiai padėkoti Tarybos nariams: p. Norkui, p. Kairiui ir kitiems, o taipogi visiems programos išpildytojams, kurie tam iškilmingam momentui taip gražiai pasiruošė.

Rytojaus dieną (rugsėjo 12) vyko ta intencija iškilmingos pamaldos ir visų lietuvių bendra arbatėlė.

Vietos klebono, kun. P. Ažubalio iniciatyva, į pamaldas buvo iškviestas Toronto Sufraganas Vyskupas Benjamin Webster, pora kunigų-svečių ir vienas klierikas. Jo Ekscelencija teikėsi atlaikyti šv. mišias ir pasakyti lietuvių dvasiai artimą pamokslą.

Lietuvių bažnytelė buvo išpuošta vainikais. Prie įėjimo plevėsavo Lietuvos, Didž. Britanijos ir Šv. Sosto vėliavos.

Bažnyčioje pamaldų metu giedojo choras p. Motiejūno vadovaujamas, vargonuojant p. Dvarionui. Be to nuoširdžiai pamaldose prisidėjo savo puikiais balsais ir solistai p. Seepavičienė ir p. Marijošius.

Po to, visi rinkosi į parapijos salę, kur, prie gražiai paruoštų stalų, kartu su Ekscelencija Vyskupu, praleido gerą valandą laiko. Į Aukštąjį Svečią žodį anglų kalba tarė p. Jokubynas jr., dėkodamas Jam už malonų atsilankymą ir tuo garbės suteikimą vietos lietuviams. Be to salėje buvo išpildyta meninė programėlė.

Dedame šį K.L.C.T. Pirmininkui adresuotą laišką ištisai, kadangi reikalas tikrai opus ir pribrendęs. Red.

Gerbiamas P. Pirmininke, Rašau Tamstai Tautos Fondo reikalui. Du motyvai verčia Vadovaujančius Organus pakartotinai tą klausimą kelti: pastaruoju laiku pravesta Vokietijoje valiutos reforma ir sąryšis su vis labiau nervinga tarptautine padėtimi būtinas reikalas suaktyvinti mūsų politinę veiklą Lietuvos bylai ginti.

Pravesta valiutos reforma iš karto pasunkino Vokietijoje tebesančių tremtinių būklę ir kartu Vad. Organų darbą pastatė į naujas, labai sunkias sąlygas. Būtiniausių išlaidų dengimas, ką iki šiol didžiąja dalimi pajėgdavo patys tremtiniai Vokietijoje darosi neįmanomas. Artimiausiu laiku padėtis dar sunkės dėl to, kad greitai turės prasidėti tremtinių masinis įkurdinimas kur kitur ir čia jų skaičius tirps. Žiūrėdami naujų sąlygų Vad. Organai padarė viską, kad visai likviduotų mažiau reikalingas išlaidas etatų labai griežtu sumažinimu.

Be to priemonės negali padėties gelbėti. Vad. Organai negalėtų savo buvimo pateisinti, jei jie nedarytų kas tik galima Lietuvos bylai aktualinti ir ypač dabartiniu metu. Negalima daryti ekonomijos pačios veiklos sąskaiton.

Įtempta tarptautinė padėtis, aiškiai jaučiama Europoje, jau artimoje ateityje gali vesti prie konflikto, ar bent prie įtempimo nuolatinio didėjimo. Sąryšis su tuo ir mums tenka

Jos metu vėl pasirodė p. Verikailio vadovaujamas oktetas, tautinių šokių grupė ir solistai: p. Marijošius ir p. Rimkus. Taipogi padainavo gražių liaudies dainų ir patys vaishių dalyviai.

Baigiant arbatėlę, Jo Ekscelencijai buvo sugiedota "Ilgiausių metų" ir sušukta tris kartus "Valio!". Svečias į tą viską atsakė padėkos žodžiu.

Po to išsiskirstyta namučio, nešantis širdyse daug naujų pasiryžimų ir užsidavimo veikti dėl Tėvynės atvadavimo.

Pr. Al.

"LAISVAS" AZERBEIDŽANAS

TEHERANAS. Slaptas Azarbeidžano radio" paskelbė, kad sudaryta "Azerbeidžano laisvoji vyriausybė". Valstybės šefas ir kariuomenės vadas esąs generolas Gholam Yahya, kuris vadovavo persų Azerbeidžano sukilimui 1946 m. Sukilimą numalšinusi, jis su savo premjeru pabėgo į SSSR.

Manoma, kad ši "vyriausybė" ir jos radio stotis esanti sovietų Azerbeidžane.

LĖSOS LAISVĖS KOVAI

Įtempti visas pastangas būti pasiruošusiems naujiems žygiams, naujoms neišvengiamoms išlaidoms, ir kartu būtinumui keltis iš Vokietijos, kas finansiniu atveju reikėtų dar didesnį mūsų veiklos sąlygų pasunkėjimą.

Iki šiol svarbiausiu kovos už Lietuvos išlaisvinimą rėmėju buvo mūsų senoji išeivija JAV, jau eilę metų nuoširdžiai rėmusi lietuvių tautos ateities reikalą ir šelpusi pačius tremtinius. Pastaruoju laiku tenka konstatuoti, kad senoji išeivija pradeda bešelpdama pavargti. Juo labiau tuomet tenka prisiminti, kad kova už Lietuvos laisvę yra šventa mūsų tremtinių prievolė. Tos prievolės pajautimas turi mus lydėti visur, kur bebūtume, ir jos vykdymas turi būti veiklus ir efektyvus. Mes tremtiniai turime būti pirmose kovojančių eilėse ir finansinis politinės veiklos rėmimas, pastovus ir pakankamas, turi būti mūsų bendrųjų pastangų pasireiškimas pirmoj eilėj. Tos prievolės vykdymo mes negalime ir neprivalome dėti kam kitam.

I Kanadą išvykusių ir ten įsikurdinusių tremtinių lietuvių jau yra daugiau dviejų tūkstančių. Tuo tarpu Tautos Fondas negavo iš jų — bent betarpiu nei vieno cento, nors jau pernai metais buvo ir pas Tamstas keltas pastovaus apsidėjimo laisvės kovai reikalas. Dėl ko taip yra? Argi Kanadoje įsikurdinę lietuvių tremtinių, čia turimomis žiniomis gerai už darbą atlyginami, tiek "vargsta" naujose sąlygose, kad nebeturėtų galimumo atsiminti apie mūsų visų didįjį uždavinį? Finansinio šelpimo reikale tremtiniai neturi moralinės teisės būti indife-

rentiški. Tos prievolės atlikime jie privalo būti pirmaisiais ir kitiems pavyzdžiu. Ir dėl to, nors naujai nuvykę į Kanadą išilieja ir turi išlieti į esamas ten lietuvių organizacijas, Vad. Organų šelpimo reikalui jie turi išsiskirti ir savu reikalui atsidavimu, ir atskiru tos akcijos organizavimu. Reikia pagaliau realizuoti savanoriškas, bet būtinas, ir pastovus apsidėjimas Tautos Fondui remti. Reikia tas daryti tuojau.

Tamsta, p. Pirmininke, suprantanti padėti ir reikalo svarbumą. Dėl to V. Tarybos vardu prašau Tamstą nedelsiant iškelti tą reikalą mūsų tremtinių-naujakurių tarpe, jį suaktyvinti, jo vykdymui sudaryti sąlygom atitinkamą aparatą ir taip pat nedelsiant pradėti vykdyti. Iš Tamstai siunčiamos instrukcijos laisvės rinkliavai vykdyti Tamsta matysi, kad apsidėjimo normos yra ne didelės ir lengvai pakeliamos. Kuria forma tektų pastovus laisvės rinkliavos suėmimas organizuoti jūsų sąlygose, Tamsoms bus geriau matoma. Gal reiktų pradėti, — bent pradžia — nuo įgaliotinių instituto įvedimo, kurį vėliau pakeistų tremtinių organizacijos demokratiški organai. Bet reikia paskubėti, atidedant į šalį kitus reikalus.

Tikiuosi, kad tas reikalas ir pas Tamstas ras tinkamo susirūpinimo.

Priimk Tamsta, p. Pirmininke, geriausias mano linkėjimus.

Prof. J. Kaminskas,

Ukio ir Finansų Tarybos Valdytojas.

LIETUVIŲ DAILĖS STUDIJA

ATIDARYMO AKTAS

Lietuvių grynajam menui kelti ir pritaikomai dailei ugdyti Montrealyje 1948 m. liepos mėn. 15 d. įsteigta Lietuvių Dailės Studija. Lietuvių Tautinei šventei paminėti, rugsėjo mėn. 8 d., Dailės Studija skelbia savo atidarymo aktą ir pradeda rudens semestro darbą.

K.L.T. TORONTO SKYR. SUSIRINKIMAS

Rugsėjo mėn. 26 d., 3 val. po pietų šaukiamas visuotinis narių susirinkimas. Pasi-traukus kal kuriems valdybos nariams, o kai kurioms komisioms nustojus veikti, bus renkama nauja valdyba. Rinkimo teisę gaus ir tie Toronto lietuviai, kurie prieš susirinkimo pradžią užsirašys skyriaus narių sąrašuose.

Skyriaus Valdyba.

tro darbą.

A. Tamošaitienė, Dailės Studijos Vedėja. Dailės Studijos Studentės. (Seka 21 parašas). Dailės Studijos Rėmėjai. (Seka 12 parašų).

DP EMIGRACIJA

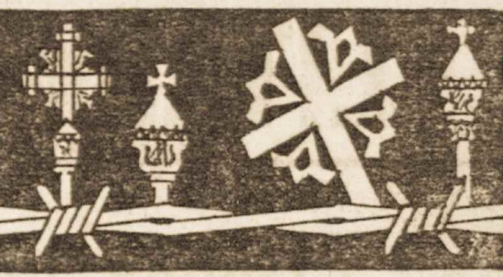
IRO numato iki sekančių metų birželio mėn. pergabenti 60.000 DP į Kanadą, 75.000 į USA, 50.000 į Palestiną ir 30.000 į Argentiją. Dabar IRO žinioje yra dar 606.000 DP.

DP NUŠVILPĖ SOVIETŲ KARININKUS

STUTTGARTAS. Keturi rusų karininkai atvyko į Ravensburgo DP stovyklą (Prancūzų zonoje) bandyti perkalbėti lenkus DP grįžti namo į Lenkiją. Lenkai kantriai jų klausėsi apie pusę valandos, tada pradėjo švilpti, sukėlė triukšmą ir grąsino rusus sumušti. Tik stovyklos pareigūnams įsikišus sovietai galėjo pasitraukti.

IŠ PAVERGOTOS TĖVYNĖS

SOVIETINIO GYVENIMO DEIMANČIUKAI

Yrą dalykų apie kuriuos šiaip jau per daug kalbi Kremliaus propaganda nei keikiamas, nei maldaujama neprasitaria nei vienu žodžiu. Tyli tarytum užkietėjęs nusidėjėlis, nors laisvoji pasaulio spauda apie tai šaukte šaukia. Ir kaip nešauksi, kada Sibiro koncentracijos stovyklose miršta milijonai nekaltų žmonių.

Nacių Vokietija masiniam žmonių žudymui naudojo kulkosvaidžių kulipkas, dujų kameras ir krematoriumus. Jos sąjungininkas — Sovietų Sąjunga į šį žudymo darbą įkinkė Sibiro šalį ir badą, tuo lyg ir nusiplaudent rankas. O kad pasaulis nesuabejotų jos visišką nekaltumą, tėvelis Stalinas panaikino mirties bausmę.

Pabaltiečių D.P. vokiečių kalba leidžiamas žurnalas "Mūsų Gyvenimas" patiekia vieno buvusio rusų karo belaisvio ilgesnį išpuodžių pluoštą iš jo pergyvenimų belaisvių stovykloje Sibire. Šie išpuodžiai rašyti vos gyvo žmogaus, kuriam kilnioji Sovietų Sąjunga iščiulpė paskutinius kraujo lašus ir paskui, kaip netinkamą jokiai darbui invalidą, numirti pasiuntė į Vokietiją, mums atskleidžia tiesiog neįtikėtiną sovietinio gyvenimo deimiančių.

Žmonės, kurie valgo žuvų ašakas...

Straipsnio autorius buvo nuvežtas į vieną belaisvių stovyklą. Tenai dar pirmo pasaulinio karo metu statytuose barakuose jis rado anksčiau uždarytų belaisvių. Visi jie buvo apverktinoje padėtyje, nusilpę nuo nuolatinio badavimo. Naujai atvažiuosieji tapo visiškai pritrękti, kada tie nelaimingieji likimo draugai, jiems pavalgis, ėmė prašyti ant stalo pasilikusių žuvų ašakų. Galima įsivaizduoti kaip jie turėjo būti išalkę, jeigu jau žuvų ašakas naudodavo maisto vietoj. Tokio įvykio tur būt, niekur pasaulyje nebuvo ir nebus. "Kilniojo" Sovietų Sąjunga šiuo atveju galėtų visai pagrįstai pasikabinti etiketę: "Made in Soviet Union" ir visa tai užregistruoti U.S. Patentų Ministerijoje, kad kuris nors kitas diktatorius nesireklamuotų atsiekęs panašių rezultatų.

Geriau šimtas elektros kėdžių.....

Belaisvių ir kalinių maitinimas tiesiog katastrofiškas stovy. Kaliniai dar skurdžiau maitinami ir už belaisvius, o taip pat jiems užkraunamos didesnės darbo normos. Norint susidaryti tikrą vaizdą, būtina iškelti antrą sovietų patentuotą išradimą, apie kurį taipogi tyli patosą mėgstanti Kremliaus propaganda: kaliniai ir belaisviai žiauriausiose gamtos sąlygose dirbdami po 12-13 val. į parą turi atlikti

iš anksto nustatytas labai aukštas darbo normas. Normos neatlikus, mažinamas maisto daviny. Ilustracijai galima priminti, kad kertantieji mišką medžių kamienus savo jėgomis turėdavo vilkti net iki 10 km. Argi toks maisto davinio mažinimas nėra sąmoningas belaisvių ir kalinių maršimas? Kas pavalgę neįstengia atvilkti nustatytos normos, tuo labiau niekada jos neatliks alkanas būdamas. Išvados per daug aiškios. Stovykloje, kur vargo minėtojo straipsnio autorius vienerių metų laikotarpyje mirė per 20.000 belaisvių. Ir tai įvyko toje šalyje, kuri žmoniškumo vardu "panaikino" mirties bausmę.

Užuot tuščiai liaupsinusi socialistinį gyvenimą, Kremliaus propaganda galėtų patiekti įdomių statistinių davinių — pavyzdžiui, kiek tokių nelaimingųjų NKVD aukų vienerių metų laikotarpyje išmiršta visose Sibiro stovyklose arba — kiek jų buvo numarinta per trisdešimt sovietinio komunizmo diktatūros sadistinio valdymo metų. Ar gali būti didesnis pasityčiojimas iš žmoniškumo, kada tokių žvėriškų masinių žudynių metu kalbama apie mirties bausmės panaikinimą?

Nuolankaus Kremliaus tarno drg. Mizaros "Laisvė" lieja gaudžias ašaras dėl amerikoniškosios elektros kėdės — skundžiasi, kad ši gangsterių ir žmogžudžių žudymo priemonė esanti per daug skausminga ir pavyzdžiui pastato Sovietų Sąjunga, kur panaikinta mirties bausmė. Jumoras — peržengiantis jumoro ribas. Tokiam "kilniosios" Sovietų Sąjungos garbintojui (o taipogi ir jo visiems pasekėjams) norėtųsi pasiūlyti: — Tegu sovietai atsiveža iš U.S.A. 100 elektros kėdžių ir tegu žudo jomis dieną ir naktį, atšaukdami mirties bausmės panaikinimą, jie nenužudys net tūkstantosios dalies, kiek dabar, "panaikinę" mirties bausmę, numarina nekaltų žmonių (ne gangsterių ir ne žmogžudžių) savo koncentracijos stovyklose.

Hitlerio pėdomis...

Daugiau kaip prieš trejus metus sąjungininkų kariai išvadavo pusiau numirusius badu garsiosios nacių Buchenwaldo KZ kalinius. Vokiečių spaudos žiniomis, kurias griežčiausiai paneigia okupaciniai sovietų sluogsniai, ten dabar vėl atidaryta koncentracijos stovykla — ši kartą sovietų NKVD priežiūroje. Už spygliuotų vielų jau atsidūrė virš 10.000 vokiečių — daugiausia antikomunistinio nusistatymo politikų, mokytojų ir paprastų žmonių kurie išdrįso kritikuoti sovietų režimą.

Buchenwaldo stovykla randasi Tueringijoje, netoli Weimaro. Ryšium su šiais pranešimais vokiečių ir vakarinių sąjungininkų korespondentai kreipėsi į atitinkamas sovietų okupacinių viršininkų įstaigas, prašydami leidimo apsilankyti Buchenwalde. Įstaigos atsisakė duoti leidimus.

Skaitydamas šias AP žinių agentūros eilutes, nenoromis pagalvoji: Buchenwaldo KZ naciškieji budeliai jau pakarti. Tuo tarpu jų kolegos sovietai ne tik kad atgaivina Hitlerio palikimą su puikiai įrengtais krematoriumais, bet laisvai tebesišvaisto tarptautinės politikos forume ir čia kiekviena proga reklamuojasi nekaltais avinėliais. Mūsų liaudies patarlė sako: — Kiaulė turi geras akis... Tačiau šiuo atveju — atleiskite — sovietai pralenkia ir aną kriuksantį padarą.

Skrybelaitės iš Sanitary napkins.....

Pirmosios bolševikų okupacijos metu Lietuvoje kursavo daug anekdotinio pobūdžio pasakojimų apie sovietų karininkų žmonių visišką nesiorientavimą aprangos dalykuose — nusipirkusios šilkinį apatinuką, ji mėgindavo dėvėti balinės suknėlės vietoj, mėgdavo nepaprastą spalvų įvairumą — pradedant raudona barete, juodu paltu, baltom kojine ir baigiant žaliais batukais. Visus šiuos kuriozus toli prašoka Sibiro belaisvių stovyklos ligoninės medikų išradimų. 1945 m. pavasarį į šią stovyklą iš Vokietijos buvo atsiųstas didesnis vaistų transportas. Tarp kitų atvežtų gėrybių buvo ir tokių dalykelių, kurios vakarų Europos ir užjūrio moterys puikiai pažįsta, bet kurių visai nežino ir nevartoja sovietų pilietės. Kadangi tas dalykas buvo pagamintas iš ružavos spalvos marlės, rusės, susižavėjusios spalva, pasisiūdino skrybelaitės ir jomis buvo labai patenkintos.

Pagarba sovietiniam moterų išradimui, o tuo pačiu, žinoma, ir sovietų civilizacijai...

Lenta vietoj popieriaus lapo...

Sovietų gydytojų komisija, peržiūrėjusi gautą medikamentų siuntą, iš jos atrinko jodą ir dar keletą vartojamų vaistų. Didesnioji siuntos dalis jiems buvo visai nepažįstama. Todėl ji įsakė ją sunaikinti. Veltui belaisviai gydytojai vokiečiai bandė protestuoti, nes sunaikinimui paskirta siuntos dalis daugiausia susidėjo iš įvairių ampulių injekcijoms ir buvo nepalyginamai vertingesnė už jodą.

Tačiau tie patys sovietų gydytojai džiangėsi kaip maži vaikai, siuntoje aptikę poką spalvoto popieriaus, šaukdami: — Bumaga, bumaga... Norint suprasti jų džiangsmą, tenka pabrėžti, kad Sovietų Sąjungoje karo metu ir po karo viešpatavo tiesiog pasakiškas popieriaus trūkumas. Minėtoje belaisvių stovykloje jos gyventojų sąrašai buvo vedami ant

(Perkelta į 7 psl.)

Maistas i Europą per VIENA SAVAITĖ SAFE

SAVE A FRIEND IN EUROPE, Inc.

Montrealo skyrius — 1410 Stanley Street, Montreal, P.Q., Canada. — Tel.: HA. 4276

Kaip veikia SAFE? Už kiekvienus \$10.05 kuriuos prisijusite, SAFE pasiūlys jums vieną Skulbos Orderį. Jame jus įrašysite siuntinio gavėjo vardą ir adresą ir pasiūsite oro paštu į Europą. Gavėją jis pasieks per vieną savaitę ar greičiau. Orderio gavėjas kreipsis į vieną iš Paskirstymo Centrų Vokietijoje, kurie surašyti antroje orderio pusėje, ir jam tuojau pat bus išduotas SAFE pakietas. Jeigu gavėjas pats negali nuvykti į Paskirstymo Centrą, jis gali įgalioti kitą, padėdamas savo parašą antroje orderio pusėje. Be visiems gerai žinomo standartinio siuntinio 21 sv. už \$10.05, mes turime sandėliuose Vokietijoje ir Austrijoje siuntinius po

1) 11 sv. rafinuoto cukraus už.....\$ 2.45

2) 16½ sv. grynų taukų už.....\$12.55

Papildomas mokestis Berline ir Rusų zonoje:

Standartiniam siuntiniui\$1.00

Cukraus ir taukų siuntiniams po\$0.50

Užsakydami visada nurodykite zoną

SAFE maisto siuntiniai jau ten vietoje ir laukia jūsų užsakymų! Apie šimtą Paskirstymo Centrų Vokietijoje! Rašykite sekantį užsakymą (angliškai arba vokiškai):

SAFE, Inc., 1410 Stanley Street, Room 903, Montreal, P.Q., Canada — Phone: HA. 4276

Enclosed is ☐ Money Order for Dollars (\$.....) for which please send me Speed Vouchers at \$10.05 each, subject to usual SAFE conditions.

Please print YOUR name and address

Please check Country and Zone below:

NAME

STREET AND NUMBER

CITY AND STATE

DO NOT WRITE HERE

☐ AUSTRIA - ALL ZONES

GERMANY

☐ BERLIN (all sectors)

☐ AMERICAN ZONE

☐ BRITISH ZONE

☐ FRENCH ZONE

Or print name of City and Country here

☐

SOVIETINIAI DEIMANČIUKAI

(Tąsa iš 6 psl.)

lentelių. Stovyklos patikrinimų metu kartu su tikrintojais eidavo keli vyrai, nešdami krūvą lentų su belaisvių darbo grupių sąrašais...

Karceris už kojų nušalimą...

Didžiausia belaisvių siaubas buvo karceris. Patekimas į jį paprastai reikšdavo mirtį, nes karcerio patalpų nei kiek nešildydavo ir prižiūrėtojai neleisdavo pasiimti antklodės, nors lauko temperatūra siekdavo iki 50 laipsnių C. žemiau nulio. Įmestas į karcerį visiškai negaudavo maisto. Maitintis turėjo vandeniu...

Didžiausias nusikaltimas varikinių patikrinimų metu nušalti kojas, o tas buvo sunkiai išvengiama, nes minėtoje temperatūroje patikrinimas kartais užsitedavo kelias valandas, kai tuo tarpu kojų apavą sudarydavo skarmalai ir medinės klumpės. Tokiu atveju nelaimingieji, užuot patekę ligoninėn ir ten gavę medicinos pagalbą, atsidurdavo karcerioje...

Ateis diena...

Sie karo belaisvio įspūdžiai bent dalinai atskleidžia tas pasibaisėtinas sąlygas, kuriose skursta ir tyliai miršta tūkstančiai mūsų tremtinių tautiečių, sovietų NKVD išvežtų ir dabar vežamų iš tėvynės. Ne

be reikalo iš šio mirties pragaros ištrūkęs belaisvis pastebi, kad kalinių gyvenimas Sibiro koncentracijos stovyklose nuklotas dar aštresniais erškėčių spygliais, negu belaisvių.

Skandancia širdimi jausdami savo nelaimingųjų brolių ir seserų kančias ir, deja, negalėdami jiems ištiesti pagalbos rankos, mes, tremtiniai, išsigelbėję nuo sovietinio teroro, turime teisę ir pareigą sušukti pasauliui: — Ateis diena, kada negirdėto teroro budeliai bus pasodinti į tarptautinio teismo suolą ir milijonai nukankintųjų jiems patieks kraują rašytą kaltinamąjį aktą. Kartu su tais kruvinaisiais NKVD budeliais prieš pasaulio teisingumą turės atsakyti ir tie jų garbintojai la "L.B." Kaunietis ir Tauragiškis, kurie masinės mūsų tautos deportacijos į Sibiro mirties stovyklas viešai išdrįso pavadinti — geriausiu Sovietų Sąjungos darbu Lietuvai...

Nacių KZ autoriai jau susilaukė tinkamo atpildo. Neišsukus nuo nusipelnytų bausmės ir sovietinės diktatūros žmogiškojo AŠ sugyvučiusieji mitytojai.

Vyt. Kastytis.

AUKOS

AUKOS "NEPR. LIETUVAI"

K.L.C.T. Kirkland sk. \$115,—
K.L.C.T. St. Catherine sk. 29,50
Kraujelis Pranas 10,—
Narbutas Petras 7,—
Šileikytė Stasė 2,—
Daunytė Danutė 2,—
Preikšaitis Jurgis 2,—
Sendžikas Vytas 2,—
Kalvaitis Pr. 2,—
W. M. Chase 2,—
Kulnys Vytas 2,—
Romikaitis J. 2,—
Tamošiūnas Alf. 1,—
Puida Aloyzas 1,—
Petravičius V. 1,—

"Nepr. Lietuvos" administracija visiems išvardintiems aukotojams, parėmusiems laikraštį pinigais, nuoširdžiai dėkoja.

IEŠKO-SIULO

UKININKŲ DĖMESIUI

Kas atkvies iš Vokietijos trijų darbingų asmenų ūkininko šeimą, pas tą atkviestoji šeima dirbs metus laiko, labai geromis sąlygomis.

Smulkiai dėl sąlygų kreiptis šiuo adresu: P. Peskarskis, c.o. J. Astrauskas, R.R. 6, Tilsonburg, Ont.

NORIU SUSIRAŠINETI

Esu lietuvis, gyvenu DP stovykloje, noriu susirašinėti su lietuviais ir lietuvėmis, tikslu išvykti Kanadon.

Mano adresas:

Martinkus Stasys,
DP Camp Mattenberg,
Forty-Second St. 12,
Kasseel-Oberzwehren
Germany, U.S. Zone.

TAUTIEČIAI! ES, keliavęs laivu "Marine Marlin" malonėkite atsiimti foto nuotraukas šiuo adresu: F. Pauža, c.o. Alvin Dolson, R.R. 7, Woodstock, Ont. Canada.

PAIEŠKOJIMAI

Gyvenantiems Kanadoje paieškojimų kaina—50 ct. Galima siųsti ir pašto ženklais.

— Miliutė Danisevičiūtė, ištekęsios pavadės nežinau, kilusi iš Daugšigalių km., Pakruojo v., į Kanadą atvykusi apie 1945 m. Ieško Petras Kripas, kilęs iš Palečių km., Pakruojo v., dabar gyvenantis Perron, Quebec, P. O. Box 131, Canada.

— Bitė Vladas, kilęs iš Mokiškio km., Pašuvio v., Kėdainių apskr. Paieško O. Bitaitė, Mr. A. Seman, 7 Warwick Gardens, London, W. 14, England.

— Piščikas Antanas ir Ivanuskas Antanas, Žemaitkiemio v., atvykęs Kanadon apie 1930 m.

— Sušinskas Povilas.

— Greblikas Antanas.

— Oldenburgas Vladas, Kybartų m., Kanadon atvykęs 1926 m.

— Antanevičius Jonas, Druoseliškių dv., Aukštadvario v.

— Antanavičiūtė Marija.

— Gačionis Antanas, Južintų m.

— Slaninai Petras ir Marijona (Mikalauskaitė) ir jų vaikai Vytautas ir Marijona, Turboriškių km., Žiezmarų v.

— Jablonskis Liudvikas, Launių km., Sėdos v.

— Kuzenevičiūtė Marijona, Rusionių km., Žiezmarų v.

— Bačiulis Nikodemas, Vikipolės km., Maletų v.

— Mažutis Kazimieras, Maikių km., Naumiesčio v.

— Radvilas Jonas, Siauriškių km., Gaurės v.

— Levinauskas Bronius, Grargasų dvaro, Tauragės v.

— Levinauskaitė Janina, Grargasų dvaro, Tauragės v.

— Kaminskai: Bronius, Aleksandras ir Jonas, Valatkiškių km., Šiluvos v.

— Procevičiūtė, kilusi iš Kauno.

— Kriščiūnas Vytautas, atvykęs Kanadon 1948 m. kaip metalo darbininkas.

— Šalčiūnas Bronius, Rūdžių km., Žemaitkiemio v.

— Katinka Jonas, Šakių km., Pajavonio v.

— Masekaitė Marijona, Jovaišiškės km., Plungės v.

— Šatai: Antanas, Jonas ir Marija, Nokonių km., Vaškų parap.

— Valiušis Albertas, Zudvarių km., Kuršėnų v.

— Domeika Jonas ir Dubininkai: Vincas ir Antanas, valsč.

— Kuodis Jonas ir Nomeika

Stasys, Naujardžių km., Vėdžiogalos v.

— Valiūnas Alfonsas, Berklainių dv., Krinčino v.

— Daunys Kazys, Rudikių km., Papilės v.

— Kindulas Antanas, Gepaičių km., Vegerių v.

— Vegnerienė Ona-Papendikytė, gyv. Alberta provincijoje.

— Jakubauskas Juozas, Bardauskų-Tupikų km.

— Ivoškevičius Stasys

— Žolpys Kostas, atvykęs Kanadon š.m. birželio 6 d. laivu "Sobiesky".

— Šarakauskas Mečys, atvykęs Kanadon iš DP stovyklos, Britų zonos.

— Kvadarauskas Povilas, Putiliškių km., Raguvos v.

— Stankaitė Magdalena, Akminalių km., Darbėnų v.

— Levananskis Pranas, Birnienų km., Pašvitinio v.

— Radvilas Leonas, Birnienų km., Leonaidas, gyv. Montrealy, siuvėjas.

— Paulauskas Antanas, Surmantų km., Girkalnio v.

— Urniežas Stasys, Karnių v., auto-mechanikas.

— Kisilienė, gyv. Montrealy

— Haimann Mary, gyv. USA

— Gudžikis, Kubilių km., Plikščių v.

— Spaičys Mečislovas, sūnus Ulijono, Juodpėnų km.

— Spaičys Jonas, sūnus Petrėno.

— Spaičys Jonas, sūnus Kazimiero.

— Ridikaitė Ona.

— Treigys Stasys, Stanėnų km., Rimšėnų-Dukšto v.

— Plėta Jonas, Limeikių km., Rauguvos v.

— Jurinas Petras, Tumagalio km., Raguvos v.

— Vosyliutė (Anelė ir Adelė), Tursučių km., Šunskų v.

— Puidžiūnas Pranas, Mažeikių m., gyvenęs Vokietijoje — Hamburge.

— Krapavickienė Ona ir Laurušonytė Marija prašo atsiliepti Feliksą Timuką šiuo adresu: 44 Clarence St., Port Colborne, Ontario.

— Senavaitis ir jo sūnus Juozas.

— Grigaitis Domininkas, Imbarės km., Salantų v.

— Viliūnaitė Anelė, Utenėlės km., Utenos v., gyvenanti Saskatchewan provincijoje.

— Januška Vytautas, Kuolas Aloyzas, Banys Alfonsas, Miliauskas Edmundas ir Kaulius Juozas, visi aukso kasyklų darbininkai.

— Kartavičiūtė Teresė, atvykusi Kanadon š.m. gegužės mėn. 24 d.

— Paieškomi hanaviškiai: Juodišius ir Baltrušaitis. Paieškomuosius maloniai prašau rašyti šiuo adresu: Fr. G. Tumosas, Duparquet, Box 2, Que.

Paieškojimų reikalais kreiptis į "Nepr. Lietuvos" redakciją, 3-4th Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., tel. TR 9735.

Jeigu norite apdrausti namą, baldus, automobilį, langus, biznį, gyvastį ir t.t. Prašau kreiptis žemiau pažymėtu antraštu, kur gausite TEISINGĄ ir SAŽININGĄ patarimą.

Albertas J. Norkeliūnas

GENERAL INSURANCE

DARBO, VALANDOS:

Trečiadien. — penktadien. 9.30 - 12.30 v.

Antradien. — ketvirtadien. 1-4 v.p.p.

405 Transportation Bldg. — 132 St. James St. W.

OFISO — Tel.: PLateau 1871

HELP REG'D. KANADOJE

VALDZIOJ REGISTRUOTA EKSPEDICINE
BENDROVE. HELP

PRIIMA MAISTO SIUNTINIŲ UZSAKYMUS I VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS, ISSKIRIANT U.S.S.R. TAIPGI I FRANCUZIJA, ITALIJA, BELGIJA, OLANDIJA, DANIIJA IR ANGLIJA

SIUNTINYS Nr. 1

Tik \$10.00

(su įpakavimu 20 svarų)

5 svarai kiaulinių TAUKŲ

2 svarai KAVOS (pupelių)

5 svarai CUKRAUS

2 svarai kepuotos MESOS

1 svaras GRIETINĖS

1 svaras RYŽIŲ

1 svaras KAKAVOS.

SIUNTINYS Nr. 2

Tik \$6.00

(su įpakavimu 10 svarų)

4 svarai kiaul. TAUKŲ

1 svaras KAVOS pupelių

1 svaras valg. ALYVOS

1 svaras CUKRAUS

1 svaras KAKAVOS.

SIUNTINYS Nr. 3

Tik \$6

7 svarai kiaul. TAUKŲ

1 svaras valg. ALYVOS

Visi produktai aukščiausios rūšies ir švieži. Šios rūšies siuntinius už taip žemas kainas tik iš Kanados tegalima išsiųsti.

HELP Patarnauja Kanados ir J. A. Valstijų žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laiviniškystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvieno atveju persiunčia Tamstai pakvituotą orderį.

SIUSKITE LAISKA SU UZSAKYMU SIANDIEN: (Pageidaujama, kad pavardės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, drukuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys.)

HELP Reg'd P. O. Box 777 Place D'Armes,
MONTREAL 1, QUE., CANADA.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ZINOMAS

LAIDOTUVIU

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJŲ VISADA PASIRUOSES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaguoja: Redakcinis Kolektyvas

Leidžia: Kanados Lietuvių Centro Taryba

Published by: Lithuanian League of Canada

Prenumerata Metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$3.00	Canada \$3.00
Užsieny 3.50	Other Countries 3.50

REDAKCIJOS ADRESAS

3 Fourth Ave, Ville LaSalle, — Montreal, Que., Canada
Telefonas: TR. 9735

MONTREALO ŽINIOS

K.L.T. VISUOTINAS SUSIRINKIMAS

Š.m. spalio mėn. 3 d. tuojau po pamaldų, parapijos salėje. Šaukiamas visuotinis Kanados Lietuvių Tarybos, Montrealo skyriaus, susirinkimas. Bus padaryti pranešimai, supažindinti su ruošiamu K.L.T. įstatų projektu, aptarti darbo planai rudens sezonui ir t.t.

Visi susipratę lietuviai kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvauti
Kanados Lietuvių Centro Taryba.

MENO MEGEJŲ SEKCIJOS STEIGIAMASIS SUSIRINKIMAS

Paskutiniame K.L.C.T. posėdyje buvo nutarta įgalinti Centro Tarybos narių p. L. Girinį sukviesti Montrealo K.L.T. meno mėgėjų sekcijos susirinkimą.

Susirinkimas įvyks Lietuvių valgykloje, Ville LaSalle, 7682 Edward Street (ir 6th Ave kampas), šeštadienį, rugsėjo mėn. 25 d., 8 val. vakare.

Visi meno mėgėjai kviečiami skaitlingai dalyvauti. Tik vieningai susibūrus į vieną sekciją bus įmanomas sklandus ir sėkmingas darbas. Visi, kurie tą darbą norėtų skaldyti, bus laikomi kenkiančiais K.L.C.T. pastangoms ir laikomi veikiančiais prieš ją.

Kanados Lietuvių Centro Taryba.

RADIO PUSVALANDIS

Pirmąją spalio mėn. savaitę įvyks lietuvių radio pusvalandis. Pusvalandžiui pakviesta dalyvauti K.L.T. menininkų grupė.

L. MARKŪNAS PER RADIO

Visiems K.L.T. gegužinių dalyviams gerai pažįstamas akordeonistas Leonas Markūnas pakviestas dalyvauti meno mėgėjų konkurse per radio (CKAC stotis) š.m. rugsėjo mėn. 21 d., antradienį, tarp 8-9 val. vakaro.

GEGUŽINĖ

Š.m. rugsėjo mėn. 26 d., Ville LaSalle gegužinių aikštėje K.L.C. Taryba rengia priešpaskutinę gegužinę su įdomia programa.

Programą išpildo skautės.

Gera muzika ir bufetas.

Kviečiami visi Montrealo lietuviai pasinaudoti šia gera proga pasilinksminimui.

Jeigu lytu, gegužinė įvyks kitą sekmadienį su ta pačia programa.

EKSKURSIJA Į VAL D'OR

Montrealo lietuvių šokėjų grupė, vadovaujama p-lės J. Vienažinskaitės, į Val d'Or koncertą išvyksta rugsėjo 24 d., penktadienį, 11 val. vakare iš Provincial Transport Station, 1188 Dorchester W., autobusu. Bus grįžtama pirmadienį. Bilietas ten ir atgal kainuoja \$19,35.

Jeigu kas norėtų vykti kartu, prašomi apie tai pranešti "N. L." telefonu TR9735 iki penktadienio, rugsėjo 24 d., 12 val.

RUGSĖJO 8 MONTREAL

Nedidelė ir kukli parapijos svetainė vėl pasitarnavo Montrealo lietuviams priglausdama juos jaukioje savo pastogėje. Gal pirmą kartą Rugsėjo 8-tosios proga ši salė talpino taip didelį skaičių tautiečių ir leido mūsų menininkams taip kultūringai, taip organizuotai pasirodyti scenoje.

Priešakinėje salės dalyje, prie iškilimėms paruošto stalo pakviečiamas garbės prezidiumas. Iššaukiami žmonės, kurie savo veikimu ir nenuilstamu pasiryžimu dar anais sunkiais laikais išnešė savo pečius didįjį K.L.C. Tarybos organizacinį darbą. Po trumpos atidarymo kalbos p. Pr. Rudinskas iššaukia nusipelnusių: p.p. M. Arlauskaitę, M. Aukštaitę, E. Lukošienę, J. Juškevičių, A. Navicką, J. Leknicką, J. Kuprevičių, L. Gudą ir Ig. Salalą; Nepriklausomybės kovų dalyvius — P. Jasutį ir K. Ivaškevičių.

Prezidiumui užėmus vietas seka Dr. St. Daukšos paskaita. Prelegentas nepasigaili daug tiesos žodžių ten kur lietuviui tenka dažnai susimąstyti.

Iškilmingąjį, dienai skirtąjį

PADĖKA

Pickle Crow skautų vyč. "Dariaus - Girėno" būrelio vardu, montrealiečiams p-lei Rūtai Vaišvilaitėi ir nepažįstamajam tautiečiui už prisiųstą būreliui vėliavą ir sk. šlipų dovaną, reiškiau širdingiausią skautišką padėką.

Sklt. L. Kalinauskas,
Būrelio Vadas.

SIUVĖJAMS!

Siuvėjams priimti komitetas prašo visus siuvėjus, kurie dar negrąžino gautų paskolų, kuo greičiausiai jas grąžinti, kadangi pinigai reikalingi naujai atvykstantiems siuvėjams paremti.

Pinigus įmokėti: P. Juškevičienei, 2576 Sheppard Street, Montreal, Que.

Siuvėjų emigracija žada vėl pagyvėti. Visi Montrealo lietuviai prašomi pagelbėti komitetui juos priimti ir ypatinai patalpinti, nes nuo to priklausys atvykstančiųjų lietuvių siuvėjų skaičius.

aktą skaito L. Girinis. Tuo ir baigiasi gražiojo minėjimo pirmoji dalis. Meninę valandėlę atidaro p. J. Gudas vaizdeliu "Lietuva dabar". Čia jaunas autorius p. Vl. Jocas sugebėjo įdėti tiek daug, kad neabejojant galima tikėtis, jog Montrealo kolonija turi gerą autorių ir režisierių. Vaizdelis vyksta lietuviško miško aikštelėje, tamsaus eglyno prieglobstyje. Čia matome kaip rusišką NKVD sušaukia lietuvių mažajam šeimai. Netrukus aikštelė virsta kovos lauku, pasigirsta stipri šautuvų ir kulkosvaidžių ugnis, vyksta stiprus lietuvių partizanų puolimas. Aikštelėje lietuviai persitvarko naujam puolimui. Sužeisto ir mirštančio partizano paskutinis prašymas salėje ne vienam išspaudžia ašaras. Veiksmui pasibaigus salės nuotaiką pragiedrina tautiniai šokiai — "Rugeliai" ir "Kalvelis". Seka lietuviams jau pažįstamo rašytojo p. J. Nevardausko sava kūryba — eilėraštis. Ir čia montrealiečiams tenka didžiulius turint taip stiprią literatūrinę pajėgą. P-lė A. Stravinskaitė solo išpildė keletą dainelių. Jos pagyrimo vertas sopranas ir graži laikysena scenoje iššaukia salėje nepasibaigiančių plojimų jūrą. Nors ir nenoromis, bet priversta kartoti. Pabaigai skautės parodo simbolinį paveikslą p-lei D. Bobenaitėi labai gražiai išpildant momentui pritaikytą melodeklamaciją. Paskutinis scenos uždarymas baigiasi Tautos Himnu.

Vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie gražiojo rengimo organizavimo K.L.C. Taryba nuoširdžiai dėkoja. Prašo visų ir ateityje, kultūrinėje veikloje su dar didesne energija, su dar didesniu pasiryžimu stoti į kovą už Lietuvos išlaisvinimą ir už gražią, vieningą lietuvių ateitį Kanadoje.

Leonas Girinis.

LIETUVAIČIŲ KONCERTAS

(Tąsa iš 2 psl.)

rė pinigų. Išlipant iš motorlaivio, mergaitės prašomos persirengti tautiniais rūbais, nes būsią daromos nuotraukos.

Tik spėjus sumirgėti jų ryškiaspalviams rūbams, pievoje prisistato visi kongreso vyresnieji: prezidentas, viceprezidentas, superintendantai, kun. Beaudin, kun. Courchesne, prašydami leisti būti nuofotografuotiems mergaičių tarpe. Nuotraukos daromos iš visų pusių profesionalų fotografų, foto mėgėjų, iki pagaliau nusibosta pozuoti.

Čia pat ant pievos vykusioje loterijoje keletas mergaičių ištraukia vertingus prizus. Popietė taip greitai prabėga, kad nepasijuntame, kaip vėl reikia skubėti ruošti atsisveikinimui ir kelionei į darbovietes.

Autobuse linksmi lietuviai, kai besišnekučiuojančios mergaitės užkalbina bendrakeleivę prancūzė — mokytoja ir sužinojusi, kad grįžtančios iš koncerto prašo pranešti jai, kai bus koks viešas mūsų tautinio meno koncertas Montreale. Ji tuoj apšviečia kitus bendrakeleivius apie mūsų šalį. Besiskirstant mergaitėms visi linki joms geriausios laimės.

Ši mūsų lietuvių pasirodymą reikia laikyti ypatingai pasisekusiu, nes tiek meniniu, tiek estetiniu bei susiklausymo požiūriu, visos mergaitės tikrai buvo tinkamoje aukštumoje.

Be abejo šis pasirodymas turės didelės įtakos mūsų tautiečių priėmimui į Kanadą, kadangi tame suvažiavime dalyvavo aukštieji pareigūnai iš Regional Commission d'Assurance Chomage ir l'Association Internationale des Services Publics de Placements ir kadangi šios įstaigos glaudžiai bendradarbiauja su Immigration Office.

V.

Tel: Ofiso — CH. 5020

" Res. — AM. 9324

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVYS

GYDYTOJAS

2540 Sherbrooke East, Montreal

(Ant Frontenac Kampo)

Lankydami gražiąją Montrealo vasarvietę Ville LaSalle aplankykite

LIETUVIŠKA SVETAINE

Edward St. 7682, Montreal

Įvairūs užkandžiai, šilti ir šalti gerimai, lietuviška muzika.

Tel: CH. 5020

Dr. Leon Carpentier

DANTISTAS

Daro peršvietimus (X-Rays)

2540 SHERBROOKE EAST, MONTREAL

(Ant Frontenac Kampo)

2820 ALLARD ST.,
Montreal 20.

Tel. TRenmore 1135

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome nuo lietaus apsiastus, dėl kurių uždedame "Drex", kas neperleidžia vandens ir duoda graženą išvaizdą.

Taipgi valome visokios rūšies karpetas ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius.

Kiekvieną orderį pajiname iš namų ir pristatome į namus.

Už musu atliktą darbą garatuojuame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas

A. Majauskas

J. Matulaitis